BİR SOLUKTA OKUNACAK KİTAP!

EPİK ŞIRA

(Fabl)

MEHMET ÇEMİŞKEZEK

OTMECLİSİ-1

POLİTİK MANZUM HİKÂYE

Teşbihte Hata Olmaz

Bir solukta okunacak kitap!

Epik sıra:

OTMECLİSİ - 1

(Fabl)

Politik Manzum Hikâye

Teşbihte hata olmaz.

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

OTMECLİSİ-1
Mehmet Çemişkezek

ISBN: 978-605-5535-49-0

Edebiyat
Şiir - 07

KOZALAK YAYINLARI
Divanyolu Caddesi No 15-413
Sultanahmet, Fatih, İstanbul

İletişim
bilgi@yakinplan.com.tr

Kültür Bakanlığı
Yayıncılık Sertifika Numarası
17621

Kozalak Yayınları, YAKIN PLAN'ın
tescilli markasıdır.

Baskı
Alioğlu Matbaacılık
Basım Yayın ve Kağıt Sanayii Tic. Ltd. Şti.
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No:1-A
Bayrampaşa, İstanbul

Kitabımı sevgili kızıma ithaf ediyorum.

YÜREĞİM SICAK ENGİNLERDE

[Kızım Özgür'e]

Toprak anaya eşdeğer saydım

Toprak saksıyı.

Adını koymadan aşıladım

Çiçeğimi.

Tam büyüttüm derken

Tüketerek sarıldım O

Soğuk bedenine.

Ellerimle ÖZGÜR

Toprak anasına yatırıverdim.

Sımsıcaktır diyerek enginlere

Salıverdim

Kurumasın diye...

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

Yaşam Öyküm:

1957 senesi. Akhisar'da doğmuşum. Geçimini tütün ziraatı sayesinde, zorluklar içinde sağlayan yoksul ailenin en büyük oğluyum. 1971'de dört yıllık öğretmen okulunu kazanınca "Annesini kurtaracak." diye bilumum mahalle komşularımız pek sevinmişti. Edirne Erkek Öğretmen Okulu'nda dört yıl yatılı okudum.

1975 yılıydı. Mezun oldum. Erzurum-Aşkale-Dereköy İlkokulu'nda sınıf öğretmenliği görevime başladım. Altı yıl çalıştıktan sonra Kayseri, Diyarbakır ve Bingöl'ün muhtelif köylerinde yirmi yıl çalıştım. Son sekiz yılımı Bingöl Merkez Karaelmas İlköğretim Okulu sınıf öğretmenliğinde çalışarak geçirdikten sonra, 2006 yılında emekli oldum. İzmir'e taşındım. Altı yıldır İzmir-Buca'da ikamet etmekteyim. Resim, şiir-öykü ve anılarımı yazmakla meşgulüm. Ancak bu nedenlerin katkısıyla emekliliğimin sıkıcı koridorlarından sıyrılıp nefes alabiliyorum.

Eşim ve iki kızımla beraber mütevazı dairemizde şehrin devasa kalabalığı içindeki yalnızlığımızı şaşkınlıkla pay etmekteyiz. Köy hayatının arz ettiği sosyalliği şiddetle aramaktayım ama... İşte, problem tam da burada ya!

AYRICA:

Kapak tasarımında yardımlarını esirgemeyen ressam dostum Ahmet ŞAHİNER'e,

Kitabıma önsöz yazısıyla destek sunan aşçı ustası dostum hasan PALABIYIK'a,

Editörüm Aysel ÇÖLLER Hanım kızıma çok teşekkür ederim.

15-09-2012

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

mehmet-cemiskezek@hotmail.com

İçindekiler

Hikâyelerin kaynağı parantez içinde yazılmıştır

Yaşam Öyküm	4
Otmeclisi Üzerine	7
Önsöz	9
Editörden	10
OTLAR	11
AYRIK OTU'nun MASALI (Dedem Hasan Çemişkezek)	14
OT MANZARASI	19
KÖR GÖZÜNDEN ÖPÜLECEK	25
SARI TARLA'NIN KÖSTEBEĞİ KİM? (Nihat Çağlayan Bingöl-Genç; Morado Köyü)	27
KRAL ÇIPLAK	33
AYSBERG	35
KAYIP ANALARI	39
FAKİRİN EŞEĞİ	41
DÜNYA (Anonim)	43
FARELER (Gazeteci Hüsnü Mahalli Tv'de Anlattı)	45
BUDAMA USTASI EŞEK (Dedem; Hasan Çemişkezek)	49
AYAR İLE EYER (Babam Ahmet Çemişkezek'in Başından Geçen Olay)	53
ALABALIK ve YAVRULARI (Nurettin Güzel)	58
MATERYALLERİN İTİRAZI	61
SAKSI NENE (Nurettin Güzel; Bayburt'tan Gerçek Olay)	63

KEÇİYİ SATTIN SEKSENE
YAĞINI ALDIN DOKSANA! (Anonim/Bingöl) 65
NERENİN GÜZEL? (Faik Dağdelen/Bingöl) 69
DEĞERLİ YUMURTANIN DÖLÜ
(Abdullah Kılıçoğlu Palu - Elazığ) 72
H I Ş H I Ş 77
KELLE YİYEN ADAM (Anonim) 79
DOĞAN MI TAVUĞU / TAVUK MU DOĞANI TAŞIR?
(Lütfü Doğançay Zile / Tokat) 84
AMAN BU YIL HACCA GİTME! (Anonim / Bingöl) 88
KUMASI UĞRUNA AĞLAYAN KADIN 96
PİR-İ PERVER (Anonim) 103
ŞEYTAN İLE MERKEP (Anonim) 112
EŞEKLERE KALİTELİ SEMER (Anonim) 119
KAR ALTINDAKİ SİYAH TOPRAK (Anonim / Bingöl) 128
ŞEKERE BOY ABDESTİ (Hüseyin Ali Sadroleşrafi) 132
ÇİZİK 138
ALİ AGA (Hasan Özkan / Öğretmen) 143
CIZIK 148
TİLKİ (Anonim) 155
TA DAYI
(Babam Ahmet Çemişkezek / Nuriye Kasabası-Manisa) 157
KUMAR; YASTIKALTI ÇIKARAN
(Babam; Ahmet Çemişkezek) 164
SARHOŞ KUMARCI 165
AV (Anonim) 179
Küçük Sözlük 184

OTMECLİSİ ÜZERİNE

Kitabım sayesinde kurmuş olduğum köprü yedi renkli cereyan. Tanışmamızı sağlayacak birinci renk basamağı pek önemli. Teşekkür ederim. Ancak ikinci, üçüncü renk akışkanlığı içerisinde tüm okurlarımdan mektup renginde akan eleştirilerini bekliyor, katkılarınızı talep ediyorum.

Kitabımı yayımlamadan evvel birçok eş ve dostuma okuttum. Aldığım ilk tepkilerde ortaklaştıkları ifadeler; *"Hikâye gibi olmuş."* *"Düz yazı ile yazsaydın daha iyi olmaz mıydı?"* idi. Herkes "katıksız şiir" beklentisindeyken manzum hikâye ile tanışınca itirazlarına vesile oldu. Bu minvalden hareketle fikirlerimi sunmak isterim:

Eski deyimle; ***tarz muhteviyata tabidir***. Gönlüme, hayalime dayanan şuur bir içerik! Şair şuurunu sabahın ilk ışık huzmeleriyle beraber dünyayı yeni güne hazırlayan güneşten alıp arz etmeli. Güneş ışınları (şua) varlıkların muhteviyatına cereyan ederek şire özümletirler. Şairler (şuara), maddelerin muhteviyat ışığını kendi tarzında işleyerek şire yapan bitki gibidir. Kimisi üzüm şırası, kimisi zeytin şırası... arz eder. Kendi mecramdan edindiğim şua demeti sizlere manzum hikâye tarzıyla sunuldu. Arz ettiğim şire; **otların sütüdür**. Keçi şirdeninde sindirilen ot şırası şiir tadıyla daha şirin! Tat almanızı umuyorum.

İkinci itiraz **dili** üzerineydi. *"Kullandığınız dil çok ağır. Keşke Türkçe kavramlarla karşılasaydın..."* dendi. Bence; bir kavram üzerinden diyalog kurulacaksa kavramı en iyi, en sade ve en kısa yoldan aktarabilecek olan dil sembolleri (*kelimeler*) tercih edilmelidir. Partnerimize anlatılmak istenen kavram kendisine ait tüm muhtevayı ba-

rmdırır. Muhtevayı en iyi aktarabilecek olan semboller ise (*heceler, kelime, cümle veya metinler*) kavramı ihtiva edecek olan tarzımızdır. Dolayısıyla diyalog esnasında tarzımızı muhteviyata tabi kılmalı, dinamik iletişim tesis edilmelidir. Aksi hâlde bal tadında üzüm şiresi (*veya ot sütü*) sirke haline dönüşüm sağladıkça şairin şuuru sirayet etmeyecektir. Bu nedenle son kısmı sözlük sayfaları olarak kullanmayı uygun buldum. İlhan Ayverdi'nin "Misalli Büyük Türkçe Sözlük"ü kılavuz alınarak küçük sözlük oluşturuldu. Okumalarınıza mihenk teşkil etmesi dileğiyle...

Mehmet ÇEMİŞKEZEK

Buca- İZMİR

ÖNSÖZ:

Yazar Tijen İNALTONG "Bir Ot Masalı" adlı kitabında otlarla doğa arasında aşk ilişkisi yaşıyor. Yaşadığı aşk tecrübesi iki cinsin aşkı değil insanla doğa arasında geçen sevda masalıydı.

Tijen İnaltong otların faydalarını, mevsimlerle ilişkili huylarını, Lâtincesinden Lazcasına dek Anadolu'da var olan otların adlarını ve otlarla hazırlanan 152 çeşit yiyecek, içecek tariflerini kitabında anlatıyor.

Mehmet Çemişkezek'in "Otmeclisi-1" şiir kitabında yemeği salatası yapılamayan, hayvanların dahi tenezzül ederek yemediği Anadolu topraklarındaki kadim otlar anlatılıyor. Politik manzum şiirlerinde; yönetenden yönetilene, sermayeden üretken emeğe kadar insana ait üretim ilişkileri sosyo-ekonomik yapıyla Anadolu otları özdeşleştirilerek anlatılıyor.

33 yılı aşkın öğretmenlik hayatında bu topraklarla yoğrulup yaşadığı tecrübelerini, duyduklarını şiir diliyle harmanlayarak kaleme almış. Sanatı, sevgiyi, acı, yorgunluk, mertlik ve namertliği kendi içselliğinde tanımlayarak nakış nakış ot ağzından işleyip özgün haliyle bizlere sunduğu bu eser Anadolu'ya ait. Devrimci öğretmen ve ressam Mehmet Çemişkezek dostum. Emeğine sağlık diyorum. Tüm devrimci duygularımla çalışmalarınızı kucaklıyorum.

Hasan PALABIYIK
Buca-İZMİR

Editörden:

Otlar ağaçlar gibi odunsu değildir. Varlıklarını onlar kadar uzun sürdüremezler. Karşımıza tüm canlılıklarıyla çıkabildikleri zaman diliminin kısıtlı hâlleriyle göz hizasından da alçakta yer bulduklarından yeşil renk egemenliği içinde adeta kaybolurlar. Tek başına kaldıklarında ise dikkatimize bile mazhar olamazlar!

Aralarında meclis kurup tartışacaklarına ihtimal bile vermeyiz. Seslerinin olduğunu dahi düşünmeyiz. Oysa doğadan nasiplendikleri özgün dilleri vardır. Usta kalemler tarafından duyulan ot sesleri bize tercüme edildikçe görülecektir ki kök saldıkları toprakların üstünde gezinen insanlarla aynı dili konuşmaktalar.

Politik yorum çeşidi olan bu manzum eser sayesinde, içinde yuvarlanıp gittiğimiz düzenin güçlükle duyulan gizil seslenişleri; şiirsel seslenişlerle duyulur, görülür hâle geliveriyor bitkiler. Varlığından ve adından bihaber olduğumuz; ezip geçmekte dahi sakınca görmediğimiz otlar, bu kez yer değiştirecek ve aynı acımasızlığı acı yemeklerini hazırlamak suretiyle biz insanların ağız tadına sunacaklar.

OTMECLİSİ-1 manzum eseri, bir solukta okuyacağınız ilginç öyküler demetini hazırlamış şiir dünyasına. İyi okumalar...

OTLAR:

Adamotu: Soğansı kökü insan şekline benzeyen, aktarlarda derde deva olarak satılan bitki.

Ayrık Otu: Her türlü kuraklığa dayanıklı ama su bulduğunda muazzam ölçülerde çoğalarak tarla sathına yayılıp diğer bitkilere yaşam hakkı tanımayan, kökleri toprağın derinliklerinde onlarca yıl barınıp yaşayabilen, çiftçinin baş belası yabani ot bitkisi.

Ballıbaba: İlkbaharda çıkan, çiçekleri verimli bal ihtiva eden ve bu sebeple arıcıların şiddetle arayıp yerini bulduğu, arılarına sağaltım yaptırdığı mevsimlik ot.

Böğürtlen: Meyveleri karaduta çok benzeyen dikenli bitki; diğer adına *karamuk* derler.

Canavar Otu: Bakla, soğan, tütün vs. gibi birçok bitkinin gövdesine sarılıp bitki özsularıyla çimlenerek sömüren, koyu sarı renkte, klorofilsiz, asalak otsu bitki. Çiftçilerin baş belası!

Çıngıştak: Tohumları ince zar misali, kap içinde oluşunca kuruduğu vakit bir demet elinize aldığınızda çıngıştak sesi çıkaran ve köy çocuklarının yaz oyuncağı ot.

Çoban Döşeği: Yüksek rakımlı yaylada olan, yer yüzeyini bir metrekareye dek üç parmak kalınlığında sıvama kaplayarak örten, çobanlara doğal döşek (yatak) olan bitki. (Uzunyayla'da vardır.)

Çörek Otu: Tohumları susam benzeri siyah renkte olan; çörek, ekmek, pide vb. üzerine ekilmek suretiyle tüketilen bir yıllık otsu bitki.

Deve Anırtan Otu: İri nohut kadar ve üzerinde 7-8 tane ucu ince ama tohuma bağlantı yeri kalın yarık açarak batan dikenlere sahip yüzlerce tohumları olan, yerde sıvama yayılan, çıplak ayaklı olanların (Deve gibi!) baş belası bir yıllık otsu bitki. (Anırmak: Acı ile bağırmak.)

Deve Dikeni: Baklagiller ailesinden, boyu bir metreyi bulan; çok dikenli, çok yıllık zararlı bitki.

Dütleğen Otu: Meyveleri elle sıkılınca ses veren ot. Çocukların pek sevdiği eğlencelik!

Gidişken Otu: Isırgan otunun Manisa çevresindeki yöresel adı.

Hallaç Tokmağı Otu: Meyveleri uzun sapıyla hallacın (pamuk-yün kabartan kimse) tokmağına benzetilip böyle yöresel ad verilmiş olan bitki.

Haşhaşiye: Haşhaş bitkisi.

Hıyar: Salatalık bitkisi.

Hurma Ağacı: Tatlı, besleyici meyveleri olan sıcak iklim bitkisi.

İncir: Erkek öznesi ayrı ağaçta, dişi öznesi başka ayrı ağaçta olan nadir özellikli bitkidir!

İtkuyruğu: Kendisi köpeğin kuyruğuna benzetilerek isimlendirilmiştir.

Kapı Eşiği Otu: Çok kötü / fena kokan otsu bitki.

Karaçalı: Kurak yerlerde yetişen çiçekleri dal uçlarında şemsiye biçimli çit yapılan bitki.

Kaynanadili: Kaktüs çeşidi. Kaktüs yaprağı, avuçtan büyük şekli ile dile benzetilen, üzerindeki acımasız dikenleriyle "kaynana dili"-ne benzetilerek verilmiş ad.

Köygöçüren Otu: Kökü çok derinlerde olup her sene aynı kökten yeşerip biten (ayrık otu gibi), yok edilmesi imkânsız, çiftçilerin baş belası ot. (Derler ki bir köy halkı bu otla baş edemeyip köyünü, topraklarını bu ota terk ederek kaçmış. O derece belalı!)

Kum Darısı: Tohumları çok küçük (iri kum tanesi kadar), kıtlıkta ekmeği yapılıp yenen; genellikle hayvan yemi için ekilen, çok verimli darı (kuşyemi olarak da kullanılır).

Külstüm Çiçeği: Dokunulunca yapraklarını büzen bir çeşit mimoza; otsu bitki.

Labada Otu: Sulak yerlerde yetişen, yaprakları geniş, sebze gibi yenilebilen otsu bitki/efelek.

Mısır Püskülü: Mısır bitkisinin tepesinde çıkan erkeklik organı (tozlaşmayı sağlar).

Nazlı Kabak: Küre şeklinde, küçük karpuz kadar olan; kurutulup

içi boşaltılınca mutfaklarda tuz kabı olarak kullanılan kabak çeşidi.

Ölü Yıkayan Kabak: 50-60 cm uzunluğunda olabilen, olgunlaştığında içi tıpkı sünger gibi sert lif oluşumlu, özellikle cenazeyi yıkarken kullanılan (sert ovucu lifleri sebep) kabak çeşidi.

Pıtırak (Pıtrak) : Tohumları çok sayıda kavrayıp tutunan, dikensi kap içinde olup koyun, keçi, domuz vb. bol tüylü canlılara takılarak yapışan (Bu sayede uzak diyarlara yayılma pratikli!) bitki.

Sarmaşık: Birçok çeşidi olan ve tefeği ile sarıp sarmalayarak yükselen-güneşe kavuşan bitki.

Semizotu: Etli yaprakları ve sapı yenen, C ve D vitamini depolu otsu bitki (Semizlik de denir.).

Servi: Kışın yapraklarını dökmeyen, mezarlıklara dikilen; uzun ömürlü, ince uzun boylu ağaç.

Sütleğen: Süt gibi ama zehirli-yakıcı öz su çıkaran, çiçekleri şemsiye gibi otsu bitki.

Şeker Kamışı: Öz suyundan şeker elde edilen; boyu 10 metreyi bulan, kamışı andıran bitki.

Telli Kavak: Yapraklarının önü yeşil, arkası simli (gümüş misali parlayan) beyaz renkte olan, rüzgârla kıpırdandıkça adeta Afrodit gibi ışık gösterisi sunan kavak ağacı türü.

Zehir Zıkkım Otu: Zakkum bitkisi; çok zehirlidir. "Zıkkım" kelimesi de buradan gelir. "Zıkkımlan!" ilenci; yediğin içtiğin haram, üzerine "Zehir olsun!" gibi.

AYRIK OTU'nun MASALI

(I M F'nin Masalı)

Masal bu ya!
Bir varmış,
Bir yokmuş...
Önce gelen sonra yok oluyormuş.
Çeşit çeşit köprüden sırayla geçerek,
Köpürünce kısa kesmek gerek!

Al eline tahtadan bir kaşık,
Salla ha salla
Sonra yuvarla
Fazla kaçırıp sakın ha
Sallama!
Bizde sözü uzatanlara diyorlar kaçık.

Her neyse;
Orası-burası demeden çölleri,
Kervanıyla kat eden deve varmış,
Bir de otların cambazı bizim ayrık.
Develere uygun semer yapılırken
Birden arasına düşmez mi sazların?

Vurdular o gün palanı devesine,
Dile kolay tam yedi yüklü sene.
Şu kervanda deve semerine,
Bağımlı hâliyle çölü dolaşmış,
"Ah, toprağa bir dönebilsem!"
Diyormuş.

Derken kupkuru
Cılız hâle gelmişken
Güneşi görmüş
Yırtık palan köşesinden!
Afet-i nar kılıcı tam tepesindeyken,
Ağlasın mı,
Gülsün mü yoksa?
Yine de bir umut, planı tutarsa...
Kervan sulak vahadan geçerken,
Toprağa toprağa doğru sürtünmüş,
Sessizce sıyrılıp hendeğe süzülmüş,
Yüzüne vurmuş kan
Ayağına derman
Özüne bir yudum suyu çekerken!
Hafiften rüzgâr çıkmış ortaya,
Top olup yuvarlanmış yollara...
İlk tarla otlarına danışmış o sıra:
-Ne olur hâlime bakıp acıyın,
Bana göre barınak yeri verin.

"Olmaz;
Seni tanırız, olmaz."
Demişler *"Seni tanırız, olmaz!"*

İkinci tarlaysa:
"Yok,
Yok yerimiz
Artık kalmadı kimseye dermanımız."
Derken üçüncü tarla köşesinden
Bir ses:

"Biz demokrasiye inanırız,
*Tarlamızın **yüce meclisini** toplarız*
Senin için."
Diye söz vermiş dolu oluk,
O tarla ki bu
Ot vatanı **Anaotluk.**

*-**"Tehlikelidir."** diyorlar, vermeyelim.*
—Ne *olacak canım, zararı olmaz.*
----Tabii, *bize akıllı üyeler lazım!*
Kuru kalabalık olur çoğunluğun
Her kafadan çıkan akortsuz sesi,
Ne olduğu belirsiz tahkim demokrasisi!
I.M.F tadilatlı şu **Otmeclisi,**
Oy birliğine mahal kararın şipşakçısı.
Tarihi karar ki;
Ayrık'a ***"soru"*** çıkar,
Suali Çörek Otu nazikçe sorar:

-Tarlamızın bu görünen **yarısı,**
Canavar Otu'nun işgal yazısı.

Kalanı
Bak öteleyen tarafın
Üçte ikisi bizleri ısıran otların!

Isırgan Otu'ndan artan şu diyar,
Beş eş parçaya bölünmüş ama
Dört eş payı **ben Çörek Otu'na.**
Kalanı bak
Ötelerin ötesi!
Küstüm Çiçeği'nindir beşte dördü
Sanki o yer bir tavuk kümesi.
Küstüm Çiçeği'nden artan yer,
5203,86 kilometrekare alanı ölçer.
Verebiliriz sana ancak orayı,
Hesap edersen bize tarlayı,
Söyle bakalım bütün parsayı...
Herkes parmak hesabındayken,
Ayakkabılarını bile giyememişken,
Tüm dünyayı dolaşmış O şipşak,
Yapıştırmış cevabını tak tak!
Başlar onaylarken ağızlar açık,
Tapusu verilmiş **Otmeclisi**'nden,
Kıs kıs gülermiş kendisi, içinden.

Yerleşim zor idi
Planı kolay
Bundan sonrası üç beş ay...
Tümünü **Van Kapısı**'ndan atmış,
"Anaotluk peyniri!" diye diye satmış.

Sürgün edilen bütün otlar,
Yollarda demokrasiyi sayıklar:
"Ah-of!" kökü toprakta kazık,
Otların cambazı O
Adı Ayrık. ***(IMF)***

Masalımız burada ulaştı sona,
Suali daha soramadık ama.
Biraz gayretle alalım soluk,
Ayrık Otu'nun mülkü Anaotluk;
Kaç kilometrekare alanı toplar?

OT MANZARASI

Bir yokmuş
Hayır, bir varmış.
Bir;
Birlerin arasında pir,
Binlerce kültüre sahip bir:
Tarlaların en verimli
Sulak
Otların en gözdesi Anaotluk(ta),
Su bankaları özelleştirilmiş.
Yangından su kaçırırcasına
(*sanki*)
Otmeclisi Kara-rı verilmiş.
Ot halkı arasında meşhur,
Es Süleyman Es Bankası...
Diye bilinen şu **Esubank**'ı,
Hemen almış Deve Anırtan Otu,
Bağırta anırta hak ile hukuku.
İmarsubank'ı Köygöçüren Otu,
Egesubank'ı Isırgan Otu.
Şarıl şarıl akan **Yaşayanbank**'ı
Kapmış o Zehir Zıkkım Otu...
Otların yüzsüzü vardır sinsi,
İtkuyruğuna benzetir çevresi.

Su Yurdu Bankası'na çabuk talip,
Oluverince
Eline geçmiş tabii.

Uzundur diye ismini değiştirip
Suyurtbank koymuş kendisi.
Tarlanın bil cümle su idaresi,
Günışığında verilmiş böyle
Aleni.

Bakırotluğu Adası var
Komşusu,
Anaotluk'un adeta olur yavrusu.
O'na kısaca **Bakırada** derlermiş,
Vaktidir Ayrık Otu yetişivermiş.

Ayrık Otsu Finans Bankası
Her bankın **off-shore** ortağı:
"Daha fazla suya
Var su faizi,
Herkese bizden
Yüzde on beş dâhili."
Diye diye beyinleri reklamlamışlar,
Suları **Bakırada**'sına doğru akıtmışlar.

Bu tarlanın her zaman sahili,
Yüzde onbeş dolu kontenjanlı haini;
Su Bankacılığı Denetleme Kurulu
Değil mi?

Bu kadar saf dilli olma
Öyle zannet ki!
Görevi;
İdare etmektir Otmeclisi'ni,
Görmezlikten gelmektir su transferini...

Uyarmak da görevleri arasında,
İş işten geçip gittikten sonra!
Su sermayesi Bakırada'sında,
El konulurken beş belalımıza,
Tez elden açıklanmış,
İkinci karar:

"Bizim tarlaya ait hesapta,
Görünüyorsa,
Olursa,
Varsa...
***Otmeclisi**'mizin garantisinde.*
Eğer off-shore hesabındaysa,
Garanti yasaları kapsamı dışında!"

Bir telaştır
Sonunda hengâme
Nedir bahsedilen **"off-shorte"**?
Açılmış
Kapatılmış ansiklopediler,
Dert etmiş bunu bütün mudiler.

Ot kalabalığı olmuş önü bankaların,
Hücum
Başlamış ki hiç sormayın.
İstisnasız bütün otlar zedelenmiş,
Ayrıkbank'a bağlanmış kaderinden.

Şöyle oturunca
Tarla kenarına
Ot çığlıklarını dinlediniz mi?
Yelde,
Fırtınada,
Boranda...
Hep o sesi çıkarır
Keçe sesi
Hış - hış hışş...
Tıs - tıs tıss...

Hey otlar, karşıdaki sizin meclis;
Hış - hış hışş...
Tıs - tıs tıss...
Medyası âlemlerin mizahı,
25 Nisan 2000,
OT-D Kanalı;
Harman Yeri Arenası
Saat 23.00 suları
Açık oturumu,
Aniden zedelenmiş **Labada Otu**:

-Of aman of

Of of of off!..

Biz ne anlarız ki şorttan,

Altta don

Üstümde mintan.

Yazıları küçücük

Sanki pire...

Ucunda Of aman of

Of off!..

Başıma geçirilmiş hâlde şort,

Raks ettirdikçe oldum *sarhoş-"t"*

Hoşt hoşt hoşt su faizi!..

Yüzde yüz müthişti cazibesi.

Biz oyuna geldik boyuna,

Kapıldık Otmeclisi'nin suyuna.

Derken **Kapı Eşiği Otu**:

"Kardeşim bu nasıl meclis?

Oyumuzu verdik oydu,

Suyumuzu verdik soydu."

Demiş.

Otların arasında zayıf nefesli,

Bizden biridir O

Küstüm Çiçeği

Filozof tavrıyla seslenmiş:

"Şükür ki şükürler olsun!
Ne vardı bol suyumuz
Köşemizden,
Ne kaldı oyumuz
Kesemizden.
Kaybedecek başka yok şeyimiz,
Zincirlerimizden."
Tek farklı ses bu oldu
Tarihe geçen.
Gerisi unutuldu
Masal bu ya!

KÖR GÖZÜNDEN ÖPÜLECEK

Ot erkeği, ah erkek milleti...
Suyunu kaptırdığı yetmezmiş gibi,
Dişisinin tek gözünü kör etmiş,
Tüten ocağına zehrini serpmiş.
Böyle halin gidişi kötüye,
Sarpa saracağını fark edince,
Otmeclisi yayımlamış genelge:
"Ot ülkesinin tüm dişilerine;
Bundan böyle ülkenin erkekleri,
Öpecek her gün
Kör ettiği gözleri!"
Her sabah-akşam
Emir bu ya,
Birer birer dökülmüşler ortaya!
Cephe alarak kadının ay cemaline,
Şapur-şupur kör edilen gözüne.
Şükran sunar gibi eğilerek üzerine,
Bir değil
Beş değil
Böyle her gün tam tekmil!
Günde iki-üç öğün.
Hâl-gidiş azap
Çekilmez kabak tadı,
Erkeğini sorgulamış incir ağacı:

----**Gözümü çıkarıp kör ediyorsun,**

Sabah akşam bu kör gözümden,

Şükür ederek neden öpüyorsun?

Sorusuna <u>cevabı erkek incirin</u>:

-Eğer olmasaydı kör gözün,

Beni bu hâlimle görürdün.

Bugün kapıdan girebilmiş

Evdeysem

Kör tarafına seğirterek şükrederim,

Olmuş.

İyice aklı karışan **<u>dişi incir</u>:**

----*Otmeclisi*

Ne ister kör gözümden

"Öpülecek" *diye çıkardığı*

Şu genelgeden.

Erkek incir:

— .....

SARI TARLA'NIN KÖSTEBEĞİ KİM?

Ölen ölmüş, kuraklığa dayanan
Bizim inatçı otların arasından;
Tıs tıslar birleşmiş hış hışlarla,
Her yönden geliyormuş hırlamalarla:
Tıs hır, fıs hır - tıs fıs sız!
Tıs tıs hırsız - hış hış hırsız.
Masadan,
Bacadan,
Kuyulardan;
Çın çın çın
Çan çan çan!..
Sesleriyle hep huzurumuzu kaçıran,
Dedikoduları *Midas*'ın kulaklarından!
Hiç eksilmemiş böylesi hava,
Off-shorezedeler kalmış susuz ya!
Mahkemelik olmuşlar bankacılarla...
Her şey apaçık ortada ama
Usul gereği söz savunmada:

Otların yüzsüzü vardı hani,
Sinsi,
İtkuyruğuna benzetirdi çevresi.
Suyurtbank'ın sanık olan bu sahibi,
Sunmuş o gün savunum hikâyesini:

"Bir orman köyü **Keleş Ağa'**mn,
Her yer,
Her tarafı
Ormanmış.
Az da olsa açılan tarlaların,
Suyu da
Seli de ağanınmış.
Tarlasına buğday,
Darı ekermiş.

Köylüler tarlasız ama yüce orman,
Tek geçim kaynakları ise hayvan,
Hayvan ve ormanla sabrederlermiş.

Ağanın orman sınırında yeni,
Gözdesi var bol suyu,
Seli.
Açtığı tarla pek verimli,
Bulunduğu yer tepe eteği.
Köylüler de özenip ağaya,
Tarla açıvermişler alt başına.
Taşlar sarımtırak renkte ya,
"**Sarı Tarla**" demişler adına!
Tarla olsa da iş bitmez ki...
Yaz kurak ve sıcak
Suyu hani?

Ağadan artan suyu isterler,
Karşılığına keçi teklif ederler.

Ağaya dokunan bir şey yok,
Yağışlar eğer olursa su çok.

"Artan suyum varsa veririm."
Der
Keçiyi yer,
Olur, karnı tok!

Nisan-mayıstır gelince zamanı,
Ağayla köylüler ekmiş darısını.
Toprak yanıyor ah cızır cızır,
Yaz mevsiminde yetiş
Ya Hızır!
Sanki ağanın eşeğidir gökler,
"Şey edecek" diye köylü bekler!
Bir damla fazla vermez gözeler,
Gün geçtikçe kesilir umutlar.

Son umut ağa
İnsaf ederse...

Kapısını tıklatıp suyunu isterler.
Pek pişman olurlar gittiklerine,
Bir söyler bin dert işitirler:

Köylüler:

---Keçiyi aldın, ver bize geri.

Ağa:

—Olur *mu, kesip yedim etini*?

---Bizim tarlaya su verecektin hani?

---Ben *size ne söyledim,*
Suyum artarsa dedim;
Ağanıza bile suyu yeterli değil.
- ...

Yolda giderlerken: (Köylüler)
---Vallahi doğru
Ağamız haklı.
Anlaşmamız böyle
Hakkı saklı,
Çaresi yok
Gidişatı olmaz bu işin,
Diye söylendiler.
...

Aaal..
O da
Ne?
Bu ne biçim kader?
Her zaman tekmil, özenle sulanan
Ağa tarlasındaki darılar cılız cılız,
Sarı Tarla büyütmüş maşallah gürbüz!

Ağa içinden: *"Var işin içinde hinoğlu hin!*
Suyumu alırlar mı gece olunca
Çaresiz kalınca yaparlar mı acaba?"

Ağa:

—Suyumu *çaldınız,*

Hakkımı teslim ediniz.

Bağıra bağıra

Toplamış köylüyü meydana...

Bir itiraz yükselmiş havaya,

Laf kalabalığı sanki fırtına

Tatmin olunamayınca tabii,

Doğruca faili meçhul alana...

Ağa bir kendi tarlasına,

Bir de köylülerin **Sarı Tarla**'sına;

Baktırıp köpürür,

Etrafa saldırır...

Bir ara,

Makul fikriyle biri söz almış:

—Su izi olur ağam,

Araştıralım.

Demiş.

Her yerde su izi aranmış,

Taranmış...

Sarı Tarla'dan masumiyet parıldarmış.

Pek şaşırmış hâliyle ağa

Rahatlamış.

—Peki, *bu hâl neden böyle?*

Dermiş.

Yoklanır tekrar
Kurcalanır tarla...

Birkaç köylü koşarak az sonra:
"Bulduk
Suçluyu bulduk,
İşte!
Bakın yere!
Toprak kömesine..."

Meğer hinoğlu hin tek suçlu,
Sarı Tarla'nın Köstebeği'ymiş!
Köstebek kümesi eşilmiş
Deşilmiş,
Yeraltında sanki yol mühendisiymiş!
Her gün ağa tarlasından,
Oluk oluk suları taşıyormuş..."
Diyerek
Savunum hikâyesini
Bitirmiş.
İtkuyruğu Otu tekrar söz almış:
"Hâkim bey, hâkim bey
Kabahat bende mi,
Asıl suçlu tarlamızın köstebeği değil mi?"
Deyince
Beraat vesikası verilmiş.

Hadi dostlarım cevap verin bize;
Bizim tarlanın köstebeği kimmiş?

KRAL ÇIPLAK

Mahkemeyi izleyenler arasında
Küçük çocuk ot babasına:
---Kral çıplak, baba bak!
Otmeclisi'dir Köstebek!
Ot baba:
—Sus ulan sus, *Sus-uzluk,*
Su alamazsak ederiz kulluk.

---*Sus - ur - luk* nedir baba?

—Peki, fıkra anlatayım sana:

Nasrettin Hoca bu,
Olacak ya!
Samanlığın kapısı dışında,
Diz çökerek yerde
Bir şey arıyormuş kendince.

Yoldan geçen **komşusu** o sıra,
Takılmış Nasrettin Hoca'sına:
---Ne *arıyorsun Hocam, hayırdır?*
Sözüne karşılık muzip **Hoca**:
—İğnemi *kaybettim samanlıkta,*
Köftehor nerede acaba?

Komşu:

---Diyorsun ki iğne samanlıkta.
İlahi Hoca
Sen çok yaşa,

Hiç aranır mı canım
Dışarıda?

Hoca bu,
Cevabı hazırda:
—Karanlık *orası baksana*
İğne aranmalı aydınlıkta,
Diyerek
Çıkışmış böyle komşusuna.

Yavrum,
Bu misalden sen gayri
Çıkartıver karanlıktan köstebeği.

AYSBERG

Seher vakti öncesi gökte dolunay,
Tepsi misali parıldıyor bize Ay.
Işıklı hâlini fark ettik aynanın,
Oysa bize gerisi karanlık sırrın!

Evet varlık
İki boyutlu değil
Bak öyleyse arkasına doğru,
Eğil.
Güneş ışığı ulaşır her yana
Yöreye,
Karanlık sır değil
Bizlere;
Farkı fark etme ayırıcılığı gerek!

O bir Aysberg,
Derin dağın kökü
Zahirî aynanın
Bâtını reel örtüsü,
Kaldırılması gereken doğal etek!

Kültürün en kıymetlisi toprak altında,
Patatesin en değerlisi yeraltında!
Yeraltı mezarlığının ulu şahidi,
Sarı Tarla'nın saki köstebeği!

Köstebek deyince aklıma düştü,
Başımdan geçen şu vakayla örtüştü:
Mevsim sanırım yaz sonu gibiydi...
Biber, fasulye, hıyar derken patlıcan
Sulama sırası soğan sayasına geldi.

Hoş olur bitkilere su vermek,
Saya kenarına oturup tünemek.
Toprakta süzülüşün seyrine dalmak,
Kendi maceramızda aşkı örtüştürmek!
Toprak yatay görüş alanımdayken,
Soğanlardan biri kayboldu aniden.
İçimden;
Galiba bana öyle geldi
Dedim ama:
Aaa, yine tekrar etti!
Sanki çekiliyordu yerin altına,
İnanasım gelmedi ama
Her şey ortada!
Dört göz pür dikkat hâlde,
Nazarımı celbetti iyice üzerine.
Put olmuşum saya tepesinde,
Bir süre geçip gittikten sonra:

"Cump!" sulu çamur sesi geldi,
Bir soğan daha yeraltına çekildi.
Allah aşkına!
Gözlerimin önünde,
Bir bir kayboluyor soğan yeşilliği.

İnanamıyorum gözlerime ama
Öyle.

Sürüyor faili meçhul derinliği
Sürdükçe sürüyor
Sürü sürü...

Sahiden
Her şey aynen böyle,
Yeraltına çekilip giden
Kayıp soğan sürüsü!

Bir ara gözüm takıldı suya,
Arkadaş, su da akıyor yeraltına
Olamaz artık, bu kadarı da fazla!

İnceledim
Sanki toprak olmuş elek,
Her şey ortada
Yakalandın köstebek!

Meğer kilerine kışlığını dolduruyormuş,
Soğanları bir bir derine çekiyormuş.
Anlaşıldı artık
Yeraltı mahzeni
Sadece soğanlarla doldurulmuş değil,
Canım;
Zahmet et bir kereliğine
Eğil.

Bakıver nice faili meçhullere,
Mahzen dolu
Görmek isteyenlere:
Turp, pancar, patates ile soğan,
Yanı başında
Tüm gövdesiyle tapan!
Faili meçhullere uğramış sarımsak,
Diş diş parçalanmış kol ve bacak.
Çiçeği burnundayken minik zambak,
Ötesini...

Gel biz bu işi uzatmasak:
Yeşil saplarıyla beraber "CUMP!"
Çekilirlermiş toprak altına "CUMP!"
Köstebeklerin selameti uğruna,

Cump
Cump
Cuump
Cump!

Tosbağa da denir kaplumbağaya,
Çiftçilerin baş belası kendisi ama
Yeryüzünde kemirir bari bostanı.
Kaçamaz, yavaş olur kendisi,
Tarafımızdan keşfedilince delili!
Yeryüzü mezarlığım bilirdim,
Aleni
Yeraltı mezarlığını köstebek öğretti.

KAYIP ANALARI

Anaotluk Tarlası'nda ana soğan,
Yanı başına çöreklenmiş kör yılan.
Kendi aralarında söyleşirken o sıra:

Soğan:
—Ey yılan,
Dermişsin insanoğluna;
"Beni öldür
Cesedimi de göm ama
Ne olur,
Yerde sürükleyip atma."

Sürüklenip atılmak da güzel,
Yer üstünde ölmek ne mükemmel,
Bugünlerde yeraltı dünyasına,
Arada-sırada uğradığın vakit,
Mezarlıklara oldun mu şahit?

Allah aşkına!
Bana yardım et;

Yeşil soğanlar kayboluyor
"Cump"
İşte böyle bir mahzen varmış,
Söz konusu yer;
Cump Mezarlığı
Oluyormuş.

Yetiştirip kaybettim taze soğanımı,
Ancak sen bilirsin toprağın da altını.
Kurban olayım ne olur söyle,
Zümrüt gözlü yavrum nerede?

Yılan:
---Toprak *altındayken soğan anam,*
Zamanımı kış uykusuyla geçiririm!
Uyanık olduğuma bakıp aldanma,
Görmez olur bu göz yeraltında.

Fazla umutlanma anaç soğan,
Soruna cevap verecek uzman,
Yeraltının kör mühendisidir,
Onu ancak ***köstebek bilir,***
Demiş.

Soğan ana:

—Başımı dağlara taşlara vurdum,
Yürek çarpıntısından vücudumu burdum.
Yavrum
Yeşil soğanım
Otuz yıl oldu kayıp,
Aramaktayım.
Yeraltı ülkesinde yılana rakip
Tek kapı, tek muhatap;
Hükmü tesiri altında bulunan o çap
Derinlere nüfuz etmiş muhteşem girdap
Kuyudan çekip çıkarmak sana münasip:

Herkes yamuk
Herkes dingildek.
Yarama olabileceksen tabip,
Yalvarırım sana köstebek!

Köstebek:

—Ana soğan;
"Allah fakiri sevindirmek için
Önce eşeğini kaybettirir
Sonra da buldururmuş."
O her şeye kadir
Bu öyle sır ki;
En az bir asır

Esrarlı zahir
Sen ise çok fakir.

Allah emrederse dökülür
Sapır sapır,
İşin Allah'a kalmış,
Zalil.

Dütleğen otu:

—İtirazım sana köstebek;
İnsana dair iyi söylersin ya!
Ancak,
Birine mülk kaydedildi felek.
Meçhule kaçmış olan o eşek;
Orman yaşamında hür namlu,
Tek tüfek!
Kendine sağabildiği hayat ön koşul
Keşfiyle mağdur,
Kafeste şakıyan mahzun bülbül!
Eşeğin hiç mi dostu yok?
Üstüne firari eşekler bulunup
Harman dövdürülür.

Pıtırak: *(otu)*

—Kazılar
Faili-meçhuller için,
Derin kuyular...
Şahit olmak gerek
Yeryüzündekilere ibretlik:
Yeşil soğanlar derisiz,
Parça ponçik hâldeymiş kemik.

Dütleğen otu:

—Ah, ah şu insanlık!
Dünyaya gelişiyle oluvermiş mesele:

DÜNYA

Gezegenler uzayda
Keyfe keder hayat,
Fır dolayda.
Asılıvermez mi yüzü aniden,
Dünyanın?
Yan komşu kadirşinas
Pek hassas.

Gezegen Mars:

—Ne *oldu birden böyle*
Hal-i sıfatın kötüden öte,
Sanki darp etmiş zelzele?
Diye sormuş.

Dünya:

—O *an vakit*
Günündi...
Hâl ve gidişim üzerinize afiyet
Uyku sersemi.
Bir depreştim,
Gördüklerime inanamadım:
Yeryüzünde insan türedi!
Bundan kelli her yanım
Atış talimi,
Barınaklar taziye evi.

Nazlı kabak:

—İnsan

Belalı,

Üstelik fettan.

Hayvan kuzenlerine neler neler yapmış

Teknolojisi misliyle ızdırapmış:

FARELER

Kaddafi diye biri
Ele geçirdiği iktidar darbeli.
"Komutanlara ders vermek"
İhmal edilemeyecek tek amaç.
Kese kâğıdı muhafazalı fareler,
Ona göre stratejik araç.
İlk gün
Komutanlara hakaret edercesine:

"Siz işe yaramayan
Akıl yoksunu
Elimde tuttuğum fareler
Şeytanın uyruğu.
Fareleri on kilometre öteye,
Tam tekmil
Teslim edemezsiniz,
Fareler bile sizden ehil." Der.

Tümünü askerî araca bindirmiş,
Ellerine birer kese kâğıdı vermiş...

Fare bu,
Kese kâğıdı kemirilirken görünür felaket
Yırtılan delikten kaçış, kazanılmış hürriyet.
Darmadağınık vaziyet
Gafil avlanıvermiş garipler,

Üstüne üslük hâl-i rezalet!
Her kafadan yükselmiş yoğun bir itiraz:

"Olmaz,
Asla mümkün değil
Taşınamaz!"
Tekrar araca davet eden **Kaddafi,**
Kucağında kese kâğıdıyla, işte tarifi:

"Fareleri rahat bırakmayacaktınız,
Keseyi sağa-sola sallayacaktınız.
Fareleri afkolayıp birbirine vuruşturacak,
Sersem edip böyle, taşıyacaktınız."
Başarıyla netice vermiş gösteri
Kaddafi:
"Halk farelere benzer
Rahat bırakırsan kabını deler.
Aşiretleri çalkalaya çalkalaya
Sersem et,
Torba içinde muhafaza edilenler
Millet!"
Söyleyip hisselendirir.
Dütleğen otu:
—Kimsenin aklına gelmeyecek yöntemi,
Hindistan siyaseti türetmiş,
Dünyaya emanet **fil eğitimi:**

Öncelikle büyük ölçekli bir çukur
Fillerden biri yuvarlanır paldır küldür

İşin başlangıç aşaması budur...

...

Çukurun yanı başına gelen insanların
Giysileri simsiyah,
Evvelden kurgulanmış *"simsiyasi"* tezgâh.
Günlerce aç-susuz zavallı fil,
Edilen işkence izleri üzerinden sızan delil!
Bütün bunlar eğitimin birinci bölümü...
Aynı insan bunlar;
Siyahları soyunur,
Beyazlara bürünürler.
Beyaz elbiseliler
Pek de efendi,
Hoşgörülüler!
Görülmemiş ölçüleriyle itibar
Fil çok mesut,
Üstelik bahtiyar.
O günden sonra;
Canhıraş hizmet,
Beyaz elbiselilere büyük sadakat
Derinden gelen minnet!
Tüm bunlar eğitimin ikinci bölümü...

Siyahlara bürünen insanlara karşı
Devasa öfke
Büyük hınç
Saldırgan hissiyat.

Eğitimin fil üzerindeki istendik sonuç,
Üçüncü ve son bölüm:
Terbiye edilmiştir,
Amaca erişilmiştir.

Gidişken: *(Nam-ı diğer: Isırgan Otu)*
—İnsan mı?
O ne fettan,
Devasa ölçülerde volkan,
Görünmesiyle beraber tozkoparan
Bu adam.
Dinleyiverin hele,
Bağ kökü kardeşimize neler
Başına ne çoraplar örmüş şarlatan
Eşek onun yanında asistan:

BUDAMA USTASI EŞEK

Kalın gövdesindeki kabuklar
Yılların nasırı mahtum,
Lüllüğü kırık ibrik gibi
Helâ taşına mahkûm.

Bir mahlûkat dadanırmış tadına
Ne yaprak bırakır
Ne cücüğü,
Yaşamı haraç-mezat ama
Meziyet sahibi o;
Bağ kökü.

Tefeği keten helva
Kendisi daha koruk;
Yavru yenidünyalık:

"Ben de mi böylesi moruk?"
Diye diye kendisini,
Sarmış sarmalamış hayli merak...

Anlamaya dair,
Hayatın bu neticesine

Dayanamayıp soru yöneltmiş
Dedesine;

Bağ yavrusu:

—Neden?

Bağ kökü:

—Ah çocuğum, ah!
Bu nedir, çektiğim eşekten
Şansıma lanet olsun
Dönüyor direkten.
Budama ustasının bıçağı inşa ederken
Kolum kanadım geçiyor ayar-ı elekten,
Demiş.

Ağlaşırmış dal budağı
En derin özünde,
Her şubat ayının mütecavizi
On dördünde.
Serzenişleri her yönden yankılanarak
Tüm otları sarmış
Pür-ü merak.
Pek münasip yol ararken **telli kavak,**
Pırt ederken içini boşaltan ot;

Pıtırak:

—Kardeş, nedir çektiğin azap
İlaç olmadı mı,
Sarıp sarmalayan toprak?

Bağ kökü:

—Her sene kolum kanadım budayan
Derleyerek çekidüzen verip ayarlayan
Şu gördüğün insan denen mahlûkat,
Öyle usta falan değil
Sahtekâr.
Esasen hakikat;
Budama ustası eşektir
Aslen o mimar:

Önceleri insan cahildi
Gözleri mahmur,
Bağa çılkım yemeye gelirdi
Mecbur.
Bir gün eşek dadanınca girdi başımıza illet
Kemirip taciz ettiği yer sanki ona zilyet.
İmdada insan yetişti de canımıza bereket
Eşşoğlu eşek sürülünce düzeliverdi vaziyet.

Ertesi yıl tecavüz edilen yerde bol salkım
Gayri sahanın bakir üzümleriyse cılız çılkım.
Durumun bereketini hemen fark etti cadaloz
Eşek kemirgenliğinden budama işini çakaloz!

Usta benim deyip bağı bahçeyi eden imar
İnsana inanıp kanmayın sakın
Asıl mimar:
Eşşoğlu eşek dişleriyle ustaca çekti ayar
Usta eşek.
İnsanı budama çırağı sayar!
Zamanla boynuz kulağı da geçermiş, derler;
Bağı kemire kemire eşek illeti ayar verdi
Siyaset tesis eden insan onları eyerledi,
Diye cevaplamış.

AYAR İLE EYER

Adamotu:

—Vahşi hayat tabii yolunda akışkan
Darbesiz ses üreteci hususi cereyan,
İnsana göre ayarlı değildi yabani
Doğal vücuda şartlı hâliyle vasati!

Budama işiyle vahşi terbiyesi çok makul
İnsana yarar sağlayan istikamet pek makbul.
Ayıklayıp düzenlediği fayda tesisatıymış meğer
Balans ayarı yapılmış bağa
Vuruluverdi **eyer.**

Mecrasında akan suyun terbiye edicisi
Ona siyaset uygulayıp **ayar** veren seyisi.
Üste un öğüten şu değirmen tesisi
Yabani suya vurulmuş **eyer** müessesesi,
Altın bileziği değil mi?
Vahşi ata vurulan **eyer** misali
Ayarı şahsa mahsus yapılmış,
Tescilli.

Olur ya bir kere siz düşünün;

Ayarsız eyer,

Bindiğiniz at

Terbiyesiz insana benzer!

Terbiyesiz deyince yine aklıma düştü,

Babamın başından geçen vakayla örtüştü:

Adamotunun babası:

—At arabasıyla seyahat tanzim ederken

Bir Roman kızı seslendi

İzahat vermeden:

"Dede, dede, sana terbiye lazım!"

Derken;

Soğuk ihtarnamesiyle irkildim

İlk elden.

Dizginleri çekince *"tangır tungur"* talimat,

İbraz-ı talaz netice

İdare- i maslahat!

Tansiyonum had safhaya erdi vesveseden

İhtilafa sebep neydi kızım ilaveten?

Roman kızı çehreme düşen ihbarnameden

İcabet ederek **"terbiye lazım"** sözüne izahat,

Lafına başlarken ihtiyati tedbirli irtibat:

"Dede, ihbarımı yanlış anladın
Biz at koşumuna derler terbiye.

Hayvanı arabaya bağlayan
Eyer,
Gem,
Başlık,
Eğri ağaç
Dizgin...
Bilcümle edevat, edep sağlar sürüye.
Bak ve gör bir kere
Her yönden bozuk vaziyet
İntizam önerdiydim sana,
Benden insaniyet.
Ayardan düşmüş eyer, artık iş görmez
Ata sahip olursan eğer
Seni örselemez."
Dedi.

Tutuştu seksen senelik ömrüm
Oldu mu israf,
Roman kızı filozof
Alın size olsun itiraf.
"Terbiye" tastamam
Zihnimde çakıverdi intiba
Lütuf değil hâli hazırdaki vakıa
Böyle söz işitmemiştim hayatımda,
Demiş.

Bağın terbiyesi budamalı ayar,
Bağcılar pekmez sağar.
Atın terbiyesi koşumlu eyer,
Üzerine insan biner.

Boyunduruğa şartlanmış öküz
Tarlada çift sürer.

Boyunduruk,
Yular,
Ayarlanmış eyer
Sular değirmeni döndürmeye gider.
Sömürü elbisesi giyilmişse
Ne fark eder?
Özel mülkiyetli bukağı
Bil cümleyi ayağından bağlar,
İnsan insanı bu sayede güder.
Zincirleriyse tüm varlığı

Başka nelerini kaybeder?

Ayarlanmış saat misali
O da var;
Yayladan yavrusuna koşar
Allem-kellem ederek insan
Sütünü sağar.

Kurulu tezgâhın
Müesses nizamı
Sömürüye çok yarar.

Yılan kurbanını başından yakalarmış,
Gerisi kendiliğinden içeri kayarmış.
Sırtımıza **ayarı** verilen
Görünmez **eyer**;
Her yana-yöreye göredir,
Orijinal.
Neo-liberal:
"Terbiye lazım" diye diye
Dehlerken,
Kişiye özel
Binermiş!

ALABALIK ve YAVRULARI

Misal bu yal
Anne alabalık yavrularına
Sırası geldikçe nasihat
Fırsat eğitimi esaslı izahat:

Anne balık:

—Yavrularım,
Şu gördüğünüze sakın
Yanaşmayın.
Ona derler çengel
Yemleme tuzağı vargel
İlgilenip avlanmayın.
Tam da o sıra aniden
Üzerlerine ağ düşmüş,
İntikal ettiği yerden...
Yavrular yana yöreye üşüşmüş
Bil cümlesi korku içinde.
Telaş bulmacasında koştururken
Soru hazırlayıp etmişler ihale:

Yavrusu:

---Anne bu nedir?

Anne:

—Yavrularım,

Buna **"tepeden inme"** denir.

Ondan kurtulmak imkânsız,
Hareket etmeden verin taviz.
Nafile çaba göstermeyin
Sakin oluverin şöyle, ifadesiz.

2. Yavru:

---Anne, anne bak,
O balıkları atıyorlar suya!

Anne:

—Sus, arsız,
Hayâsız,
Terbiyeli olmak lazım,
Zehirlenip **komünist** mi olalım?

Bu vakit
İnsanın nazarını celbet.
Güzel yanlarımızdaki hüviyet,
Geçer akça sunar variyet
Derhal icraat!
Vaziyet;
Hizmet-i ibraz.
"Süs balığı statüsü"
Bizim için vasıta,
Hep birlikte elde edilmeli vefa.

3. Yavru:

---Nerede buluşacak teşekkülümüz,
Varlık bulacak dediğin statümüz?

Anne

—Akvaryumda yavrum
Orası,
Suyla dolu vakum...

3. Yavru:

---İstiflenir mi orada tecavüz?

Anne:

—Sadece özgürlüğün gider
Yaşamın bir şekilde sürer,
İşte yavrum, böyledir vaziyet.

2. Yavru:

---YA İFFET!

Anne: ...

2. Yavru:

---Zehirli saydığın **komünist,**
İffetiyle menkul irsiyet
Terbiye her zaman
Başımıza illet.
Bize **tebelleş** işte
Bu zillet,
Değil mi anne?
Demiş.

Ahmakıslatan yağmuruna tutuluvermiş işgüzar
"Kişiye özel" **ayar**lanmış, çengeldeki intihar
Soyunu-sopunu süpüren **Neo-liberal ağ,**
Velhasıl çok pahalı ödetilmiş **o** meblağ...

MATERYALLERİN İTİRAZI

Her şeyle savaşabilen kudrettesin ama
Güce manidar olan materyallerle aslâ!
Total aklın rey gücü ahenk görüntüsünde
Tecrübe ettiklerin materyal(*izm*)in tarihi
Acı bandrollü konsantre.
Keşfe muhtaç durumdaki fiilî güzergâh
Vicdan için ikametgâhı!
Optimal vücuda bağlaşık işlet onu
Aklın tavsiyesine mahal
İzah tescilli,
Bilim enerjili nehir...
Tercih edilme sebebi,
Azimata mukabil
Hâlbuki rey verip yediğin o zehir:

İnsan geni aşılanmış GDO'lu mısırlar
Lezzet tarihine iğrenç itlafla yansırlar.
İştah bırakmadı ki kabak aşılı karpuzlar,
Canımıza kastetmiş Neo-liberal vantuzlar.

Amerikan kaputu,
Yağı,
Çaputu ile
Süt tozu...

Truman Doktrin'li Marshall'ın telaffuzu,
1950 yıllarına ait sönmüş volkanın havuzu.
Dedim de
Aklıma düştü;
Vakayı nüshası.
"Saksı Nene Otu" imiş
Bir dönemin istisnası.

SAKSI NENE

Bir gün Ankara'ya gitmiş Saksı Nene,
Tedavi olmakmış hedefi basur üzerine.
Birkaç gün kalmış kardeş evinde
Ancak;
Apar topar dönüvermiş aziz memleketine.
Seyahat dönüşü meraklısı çok olur,
Seyyaha sorarlar elbet;
—Ee... Nene!
Ankara'da ne var,
Ne yok.
Anlat bakalım kısa süren
Şu ziyareti,
Diye.
Saksı Nene yerinden şöyle bir doğrulur,
Ellerini yana açarak
Ne dese buyrulur:

—Lete yağı, sene yağı
Yeyemirem yeyemirem...
Saksılar gelir gider
Yatamirem yatamirem...

Söz hünerini
Canlı âlemde
Sürdürürken,
Lakabı *"Saksı Nene"* kesilir
Vekâleten.
Bütün âleme yayılırken
Bomba gibi bu tevatür,
Kapitalizm çobanlarını değiştirip
Sürülerini *"medeniyete"* götürür,
Şehrin tutsaklığında cümlesini süründürür...

Dipnot:

Lete Yağı: *"Vita"* markalı margarin *(vita yağı)*

Sene Yağı: *"Sana"* markalı margarin *(sana yağı)*

Saksı: *"Taksi"* (saksılar; "taksiler") maksatlı
Dili telaffuz edemeyince söylenmiş
Kendine özel bir tanımlama.

KEÇİYİ SATTIN SEKSENE

YAĞINI ALDIN DOKSANA!

Huzur üreterek çeker sakin tabiatın kucağı
Cancağızım unuttuk ya artık, has tereyağını!
Ağız tadımıza eşlik etmiyor lezzet ve zaman
Lete yağı, sene yağı ile hayatımız boş ve viran.

"Lete yağı" ilk duraktan çıkış aldığı vakit
Ağız tadımız icarlandı *"lete"*ye nakit...
"Artık değer" üzerinden kurulunca ittifak
Çerçi tezgâhından köye atıverir kapak.
Ucuzluk ya!
Bir kilo tereyağına
Bir buçuk kilo *"lete yağı"*
Böyle kazanıldı değiş-tokuşuyla imtiyaz.
Sarışın afet cezp ederken bizleri, tezgâhında
Gafletin farkına varan,
El âleme yapamadı ibraz.

Dinleyin hele siz;
Sütleğen otunun başından geçen bu olay
Herkese münasip kurumsal darb-ı mesel.
Kazanmamız gereken değerli pay;

Akıl.

Farkına varamayanlar için bedel,

Akıldışı ve küresel:

Kavurmalık hedefiyle ayrılmış dört keçiden
Birini yanına **bac** edip sessizce giden
Kocası **ballıbaba**ya seslenir, ta uzaktan:

Sütleğen(otu): —Nereye?
Ballıbaba(otu): ---*Kasabaya*...
—Öyle mi?
Yanındaki **bacı** kavurmalık?

---Kasabadayken *harçlık*.

—Olmaz,
Çoluk çocuk için rızkımız.
İnsaf et,
Anlayışlı ol,
Vicdansız,
Diye söylenmiş...
Sözünü geçirmek ne mümkün
İkna edilemez bir türlü,
Çobanlığı hayrına
Haraç saydığından ötürü!

Kavurma zamanı yakın; üç gün sonra
Kalan üç keçiyi de kesmişler ama
İhtiyaç hâsıl olmuş ilave yağ bir vasıta.

Sütleğen:

—Hey ballıbaba
Bakıver hele şuraya!
İstikamet
Keçiyi sattığın kasaba,
Yedi kilo yağ lazım oldu kavurmaya.
Biraz acele et
Fazla beklemez et,
Bin ata
Doğru kasabaya,
Demiş.

Talep,
Evvelce sattığı o kasap
Alelacele yedi kilo yağı sen kap!
Böylesi nazıra muhatap
İllaki bir Hızır;
Eşinin önündeydi yağ,
Öğle vakti hazır!

Sütleğen: —Yağı kaça aldın?
Ballıbaba: ---Doksana.
—Keçiyi kaça?
---Seksene.

—Tüh sana;

Keçiyi sattın seksene,
Yağını aldın doksana.

Adın pek uygun kör olasıca;
Ballıbaba ballıbaba...
Oluyorsun madara!
Demiş.

Cork cork süt emzirirken ana tabiat
Yalancı meme takılır doksana aparat.
Kola tipi tada boyun eğdiren itiket
Eyer ayarı ile Neo-liberal sevkiyat.

Kıymet-i harbiyesini bıraktın mı aklın?
Karanfil kokusunu bile kaybediverdin.
Parfümeriden çakma kokulu sentetik,
İtinayla tedavül edildi doksana tedarik!

"Su satılacakmış parayla" deyince
O sıra olurduk ifrit.
Şimdi ise;
Kaynağın topunu sattık seksene,
Şişesini almaktayız doksana!

Kısır edilen tohumların
Hepsi birden hibrit,
Böyle getirdik ama
Böyle gitmez Ballıbaba;
Soyuna kibrit suyu bedava!

NERENİN GÜZEL?

Semizotu:

—1970 senesiydi...

Memurlar Bingöl'e gelince

(*O sıra otel bir tane; ibretlik*)

İkamette öncelik,

İstikamet doğru otele,

Otel çalışanı gence:

"Nerenin güzel?"

Sorusu temel teşkil ederdi:

Memur: ---Nerenin güzel?

Otel çalışanı genç: — ...

Gencin boş bakışları,

Rehber!

Açık tarifin arz-ı endamı

Daha muteber:

---Oğlum;

Nerenin peyniri,

Pekmezi,

Torağı,

Tereyağı,
Armudu,
Yoğurdu
Ve kazı güzel?

—Haa!
O mu?
Beritanlılar'ın tereyağı,
Yoğurdu,
Peyniri;
Genç Köylüleri'nin dut pekmezi,
Vartag'ın armudu
Haşır huşur,
Pek meşhur.
Diye cevaplarmış.

Üç beş ay sonrası
Lojmana nakil sırası...
İcra edilirken,
Hasılatıyla giderlerdi.
Kodiklerine bir hürmet
Bir hürmet,
Taltif edilen ilahi velinimet!
Doldurup boşaltarak
Afiyetle yerler,
Memleket kilerine bile naklederler,
Dedi.

Eskiden:
Manisa'nın sultaniye üzümü,
Kırkağaç kavunu,

Elazığ'ın öküzgözü,
Bursa şeftalisi.

Buca maltız keçisi
Yağköy zeytini,
Dağdere armudu,
Mermere'de topatan kavunu,
Süleymanlı'nın kazan karası.
Frenkli Mıntıkası'nın inciri,
Kır tarlanın bamya ve börülcesi...
Kısacası;
Ağız tadımızın tasdikine mahal,
Tasnifi.
Şimdi kodikler ne bizim
Ne de memurların?
Kocaman gemilere
Emtia taşıyan tırların.
Önümüze ne geldiyse şükrederek
Bizdeki mide değil de çuval mübarek,
Bilumum eşya için dipsiz olan ölçek.
Ağız tadı bağlanır mideye
İşkembe sonuysa obeziteye,
Bu tarzla tersten bakmaktayız:
Hayat dürbününe,
Döbürüne.

Değerli Yumurtanın Dölü

Kum darısı:
—Sırtımızda kapitalizm
İnsan varlığından ötürü...
Nazlı kabak:
—Hurdalık marifetinin
Küreselleşen terminatörü:
Hurdalık nazırı;
Tavuk yumurtasının
Seçkin dölünü,
Yirmi bir günlük emeğin cücüğünü.
Hangi vicdanla kopartıp gülünü
"Allah'a sığındığı her Allah'ın günü"
Katleden muzır
İnsan denen o hınzır!
Misal vermek hâsıl oldu artık,
Arz edeceğim emsal asıl yaratık:
Dövüşlerde bir numaraymış Keleş
Yenilmez,
Gözü pek,
Müsabakada kalleş.

Şöhreti her yanı sarmış vesselam
Müstesna olan dölü
Saf kan ihtişam.
Tüm köylünün gözü,
Tayyib'in **Keleş Horozu**'ndaymış.

Hedef Tayyib'in kümesinde,
Keleşli tavuk yumurtasında:
"*Komşu çocuklar için üç yumurta,*
Kahvaltılık!
Bir sefere mahsus kardeş
Evdeki nümayişe mostralık."
Aşağı-yukarı böyle işletilmiş kurnazca plan,
Onları sevk edermiş dolambaç yollara aniden
İhtişamıyla beraber tepeden inme heyecan.
İçi özene bezene hazır konforlu folluk
Kendini vakfeder adeta kuluçka eden tavuk.
Keleş yumurtalar öyle kıymetli ki
Kontrolü zevk üretebilen nadir idman
Ortaya çıkan netice pek esrarengiz,
Şaş kalınacak ölçüde hüsran:
"Öteki civcivler sanki patlamış mısır,
Üçü *de bozulmuş be arkadaş*
Akla hayale sığmayan sır.
Şansıma bak kardeş
Artık yeni kuluçka seferine kaldı
Keleşli mezuniyet..."
Yalan talepler işletilmiş tekrardan

Bu seferki beş yumurtalık imtihan
Beş elemanlı kuluçkayla ihtiyati tedbir,
Lazım değilmiş işaret
Tescillemeye dair.

Yirmi bir güne tabi olunmuş itinayla
Sanki facia misali müstesna anıyla:

Oğul:

—Yine *bozuk baba*
Baksana.
İçinde yok ki
Maddi kudret.

Baba:

—Anlaşıldı,
Bunlar münasebetsiz yumurta
Dâhili zafiyet.

Bahtsızlığın hesabını sormakmış istikamet
Tayyib'in kapısına takılan hiddetli vaziyet:

Baba:

—Bize *verdiğin yumurtalar bozuk çıktı*
Kuluçkaya çift posta,
Yatırdıydım oysa.
Tavuklar hepten bıktı,
Zıvanadan çıktı!

Tayyib:

—Kahvaltı *bahanesiyle çevirdiğiniz*
O dolap,

Bedbahtlığınızın siyaset sahnesine
Muhatap.

Kaynar suyla banyo ettirdiğim
Yumurtanın içinde
Fırtına kopar,
Elbet oluşur hasar.
İşlediğim kusur
Kurnaz taleplere mukabil
Alınmış tedbir,
Size mahsus değil.
Hissedin artık görün beni
Mazur.
Keleş horozum çok kıymetli
Pek de mahir
Dölünü kaptırır mıyım?
Ulu orta zahir,
Demiş.

Kum darısı:

—Başımdan geçti buna benzer macera,
Soyumuzu kurutacaktı lanet *entrika*:
Meymenetsiz sanki soyum sopum için hafiye
Kuş besleyen meraklılar
Üretemeyip müşterisi olsun diye;

Beni kaynar suda haşlayan
İşkenceci madrabaz,
Kuşyemi satıcısı olan
Vicdansızdı,
Hem de kurnaz.

Ölü yıkayan kabak:

—Bir ekime mahsus sürdürülebilen soyları,
Hibrit tohum nafakalıdır hallacın intiharı.
Çabuk yıkayalım ki ceset kokmasın telaşı
Neo-liberal soysuza göredir musalla taşı...

HIŞHIŞ

Haşhaşiye:

—Deniz kenarındaydı turist adam,
Bir telaş, bir telaş...
Hâli pek nahoş
Beynelmilel berduş
Kepaze gibiydi,
Arkadaş.
Gelen-geçen...
Mahşerî kalabalık,
Çevresini sarmış belalı mahlûk.
(Belalılardan birine)
"*Hışhış* hışhış,
Hışhış hışhış..."
Israrla tekrarlıyordu:
"***Hışhış hışhış***!.."
Yalvar yakar acınası hâldeydi adam,
İhtimal o ki bir sipariş.

"Şivesi bozuk" vesselam
İçimden seslenirken
Hamle yaptım;
"*Mahiyet o ki*
Talep edilen şey, ***haşhaş***."
Bağırıvermişim lappadanak
Özgün salahiyetimle.
Anlaşıldı ki o turist
Gözleri patlak,

Vaziyet dehşetengiz
Kalakalmış ortada, çaresiz,
Ona hasret.
Meram anlatmak imkânsız
Üzerine çökmüştü musibet;
Hâl-i hışhış!
Ölü yıkayan kebak:
—Ağzına sağlık
İnsan öte değil
Aslen bu dünyalık
Öte-beri derken,
Pervane misali dönerken
Doğasını arayacak ahmak.
Hışhış haşhaş
Hışhışhış haşhaşhaş
Haşlanacak.
Velâkin yanında kimse olmayacak,
Demiş.

Özgün sedasıyla o sıra,
Dütleğen otu seslenmiş:
—İsabet!
Denk düştü,
Arz ettiğiniz cerrahi mesel.
Hatırıma düşürdü
Meşhur emsal?
Darb ederek konulara intikal.
Rivayet olunur ki:
İşini bitiren kasap;
But,
Boyun,
Döş yatağı kebap...
Özene bezene sanatsal tasnif.
Vitrin kuyusuna düşen kelle,
Pek resesif.
Hedefinde cebi şişkin,
Ehli keyf esnaf.
Gelin-görün ki icabet eden
Hep küçük esnaf
Oluyormuş.
Eşraftan Kamil Bey
Hizmetkârını gönderiyormuş.

Sanki fukara misali
(Sen öyle sayı)
Kelleye yöneliyormuş.
Bir değil
Beş değil
Her sefer,
Sofrasında **kelle** pek muteber!
Bütün kasaba halkı diline dolamış:
Han,
Hamam,
Altınları
Daha nereye koyacakmış?
Kör pencereleri dahi
Açarmış merak,
Uygun yol bulup sormuş **biri**
Lanpadanak:
"Parası *yetişmiyor ki*
Ne yapsın garibim?"
Denilse bile vicdana sığışmıyor azizim.
Talebin olmuyor cancağızım,
Şöyle döşünden.
Acaba
Kelle sevdalısı hayata mı küstüğünden?

Kelle yiyen adam: (*Kamil Bey*):
—Ey güdük kafalı,
Zavallı zevat.

Üç sebepten dolayı
Arz eder kelle ispat:

*___Ucundan eğer çalıyorsa hizmetkâr
Aldırdığım et ortalıkta tarumar.
Kelle âlem içinde yegâne vücut
Noksanlığı varsa sırıtan tek boyut,
İlk sebebimi böyle sunar.

**___Lokantacı çırağını yollayınca kasaba
(İçinden):
*"Sıkı sıkı tembih etmedik galiba
Ağır olacak fatura,
Korkarım but ala
Budala!"*
Dermiş.

Gerdan etinden alacağınız gıda
Bölgesel fayda,
Kelle böyle mi ya!
Yanak,
Dudak,
Dil,
Beyine konsol.
Üstelik de mahir,
Komplike hâliyle tam besin,
İkinci sebep.

***___**Üçüncü neden**

Bence pek önemli derim;
Hangi hayvandan et yediğimi,
Sırıtışından bilirim!

Dize gelivermiş kasaba esnafı:
"Kelle yiyen adam
Gerçekten hayat sarrafı."
Diyerek tasdiklermiş.

Böylece hisse alan tüm zevat
Kumbarasına katılırken hâsılat
Üstüne misli misli hayret,
Baharatı ile parmak ısırmışlar!
"Kelle yiyen adam pek akıllı
Zenginliği zekâ çengeline takılı"
Der demez seslenmiş;

Nazlı kabak:

—Amma yaptın Dütleğen kardeş!
Anlattığın mesel uygundu,
Çok güzel.
Ancak yorumun facia,
O kadar da ilkel:
"Kelle âlem içinde yegâne vücut"

Kelledeki beyin beynimizin de gıdası
Veyahut.

Fukara cephesinden
Emperyal cepheye
Rezonans,
Mecrasından göç ettirilen beynin
Tavaf ettirildiği müesseseye
Reverans.

Ölü yıkayan kabak:
—Tabii ya!
Doğan mı yoksa
Tavuk mu?

Diye sorunca;
Nazlı kabak, Haşhaşiye,
Dütleğen otu ile Kum darısı
Şaşkın vaziyetle bakışmışlar!

Ölü yıkayan kabak:
—Arz edeyim:
Merakınıza tedavi olacak merhemi,
Yolunmuş tavuktan arta kalan perçemi.
Doğan küçük ama
Alıcı bir kuş,
Tavuk pek büyük lakin
Yüreği bir kuruş;
Doğan
Av üzerine şimşek gibi
Çöker...
Havalandıklarında ise tortop
Öylece giderler...
Pençesi sanki kör asma kilit
Tavuğun boynunda
Esrarlı, izaha muhtaç vesait
Yalan-dolan değil
Bilcümle huzurunda.
Kim *arka teker*
Kim taşıyıcı vestiyer?
[Sorun burada ya!]
Seyre dalan zannediyor
Tavuğu taşıyan doğan!
Her varlık cürümü kadar feveran.

Oysa doğan,
Tavuğun vagonunda olabilecek
Eleman,
Akılcı olan.

"Tavuk doğanı taşıyor"
Tez

"Doğan tavuğu taşıyor"
Antitez.

Seyredenler anlaşamaz bir türlü;
Gez
Göz
Arpacık bağlantılı
Kusurundan ötürü.
Bilim insanlarına
Sirayet eder vaka,
Neticede bir oy müstesna!

Problemi analiz eden
Bilim şurasının tespiti:
Şürekânın şahitliğine hitaben:
"Gökyüzü uçsuz bucaksız deniz
Şarjlı konfeti,
Tavuk,
Debdebeli fırtına merkezinde,
İğreti.

Boynuyla taşımakta doğanı
Can yeleği gibi,
İnzibati.
Tekne pençelenmiş can direğinden
Canlı cenaze yükseliyor
Arz dairesinden"
Raporuyla sunulan sentezi

Haşhaştiye:
—Çok tecrübe ettim,
Operatörüyüm beynin.
Beyni ters yüz eden benim
Esrarlı bağ müessesem
Morfin,
Bir defa da benden dinleyin:
Sadece görevlerinden biri
Sevkiyat,
Daha neler var neleri
İdare-i maslahat,
Eserleri.
Vücuda dair tüm şifreleri
Varlık sebebi,
Genetik bilgileri
O muhafaza eder.

Neslin devamına dair
Ivır-zıvır işler
Beynin zevk mesaisi!

Kum darısı:

—Anladım,
Doğan kurbanının boynunda
Parazit misali.
Kelle göçü dedikleri
Yoksa
Beyin göçü mü?
Pensilvanya,
Paris,
Oxford'a...
Kurulmuş asma köprüsü mü?
Bütün şifreler,
Genetik bilgiler,
Dosyasında.
Borç köpüğü,
Analiz yaftası
Boynuna asılı vaziyette,
Otobüs şoförü
"*Hac*" yolunda...

Haşhaşiye:

—Esas şimdi,
Hey Arnavut biberi
Hikâye vurma sırası bende
Mesele:

AMAN BU YIL HACCA GİTME!

Sebebi varlık,
Şehirde yüzlerce dükkânı
Kiralık.
Evleri arsası,
Para cabası
Dünyalık...
Şehrin kira piyasası
Hacı Süleyman'a tapulu
Vasıflı taraf
Esnaf;
Ona göre kurbanlık,
Mekanik hac fonu!
Bayram yaklaşırken
Bir stres
Bin stres...
Çarşı esnafı
Sanki bekliyor kasabı...
Bir koyun örneği
Mukaddes.

Heryıl
Bıkmaz,
Usanmaz hâlde akkor.
Köftehor
Hac yolunda.

Kiracılara:

"Niyetim hacca,
Dükkân icarı
Bundan böyle binbeşyüz lira.
İstersen pılını pırtını topla."
Veyahut nizama uy.

Of puf,
Oy aman aman
Serzenişler laf-ı güzaf...
Nihayet hacı amca
Genelkurmay!

Diğer mülk sahiplerinin de
Referansı hacı,
Küçük büyüğün izinde!
Kira borsası,
Açılış hac zamanı,
Hacı Süleyman'ın elinde,
Emrine amade.
Her sene o
Tırmandıkça kutsal merdivenlere
Ateş düşermiş şehrin
Tüm sakinlerine...
Şehir sakinlerinden **biri.**
Allak bullak!
Mevlana'dan alıntı yaparak:

"Ey şark çıbanı!
Aldığın o ilham
Bir çeşit cüzam!
Başkalarının ***kil rızkını***
Tırtıklaya tırtıklaya
Şekerini hüviten adam:
Sen hac yolunda
'Öte dünya Şeker***leri'ni*** *toplarken*
Bu dünyadakilerin
Kilini eksiltttiğinin
Farkındasın,
Eminim.

Esasen:
'Hacca' *diye diye*
Bahaneyle devşirdiğin kil sayesinde
Satın aldığın ***'kutsal şekerler'*** *kil!*
Bu dünyalığını bahane etme,
Aldatma."
Demiş.

Vakit tamam
Bir ihtişam,
Arz-ı endam:
Sokağın dip ucundan
Hacı Süleyman Ağa görünmüş.
Kil yemeye kararlı,
Besbelli ki bakacak
Niyetin infazına.

Birdenbire kararmış etraf,
Bilumum esnaf
Sarıp sarmalamış çevresini
Vaziyet gıcırtılı hırıltılı ve killi,
Bağırıyorlarmış:

"Aman!
Bu yıl hacca gitme."
Diye.

Ölü yıkayan kabak:
—Öyle pek numarası yok
Sadece ***ver*** **- al,**
Kelle operatörüdür
Neo-liberal.

Tavuğun gövdesi maşallah
Etli butlu.
Olursan **I.M.F uyruğu,**
Ayvayı yersin,
Maazallah!
Hüküm sahibi
Kelle kabındaki
Beyin.
Çantasındaki dosya
İcazeti;
Boyun posun devrilsin
E mi?

Aşırma kayışı tek

Biz,

Mayın patlatan eşek!

Eşsiz,

Benzersiz,

Pek gizemli

Devasa ölçülerde ***toplarkanal***.

Hak ediş mostralık

Tek perçem ***atarkanal;***

Şatafatlı.

Bembeyaz astar boyası

Dibinde muhafazakâr;

Tükürükle yüz yıkatırlar.

Netice:

Oluverdik krize ortak

Otlağa yayılıp atıverdik kapak.

Tavuk biti doğan pek aymaz

Yoldaş:

Var,

Yok'un derdinden anlamaz.

Dinleyici locasında ot sayısı

Muhabbet geliştikçe artmış

İş kaçakları:

Hallaç tokmağı,
Deve dikeni,
Çoban döşeği,
Kaynanadili,
Gidişken
İle
Böğürtlen
Katılmış.

Çoban döşeği: (*Merakla*)
—Hani şu adam;
Her sene-her sene
Hacı olan vesselam,
O yıl hacca gitmiş miydi?

Haşhaşiye:
—Kaçırır mı hiç?
Desem ki özenç,
Değil.
Hâlden vakitten pek anlamaz
Patlatacak zamanı düzenbaz,
Beddua yağsa da üzerine şeklen
Nihayet o nüksetmiş siğil!
Dilek:

"İnşallah,

Hac yolunda o yediğin

Kıl

Boğazına dizilsin

Allah vekil!"

Diye talep ederek...

Kaynanadili:

—Yediği "kıl" boğazına

Dizilmiş olabilir mi?

Haşhaşiye:

—Oradan olmamış dönüş,

Derhal boğulup ölmüş.

Haber ulaştırıldığı vakit

Bayram etmiş bütün zevat.

Hatta

Bayrama katkı sunan Ay

Temposuyla ilave vokal;

Hep birlikte

Çekdivermişler halay!

Kaynanadili:

—Kurtulup rahata ermişler mi?

Haşhaşiye:

—Eski semerci öldüyse eğer

Eşeklere yeni semercinin

Eli değer.

Oğul babasından daha beter
İntikal eylemiş tabii
Üzerine miras.
Mirasçıda bir ihtiras
Bir ihtisas
İnim inim inletiyormuş
Kanındaki esas.

Kaynanadili:

—Demek,
Semerciyi değiştirmek
Çözüm değil.
Semeri sırtından
Atmasını bilen eşek
Sivil.
Taşı gediğine oturtmak gibi
Öyle misal sunayım ki
Unutmayın beni:

(*Not: Sözümüz meclisten dışarıdır! Esasa ait eleştirilerimiz hac olunu "şahsi emellerine mesken tutan" ve hem "kendini" hem de evre çeper halkı kandıran; öyle zanneden "çapulcu" kurnazlaradır eselimiz. Hacca demirci dükkânında alın terini biriktirmek sure-yle cehd edip giden insanın hayatı fiiliyatını tamamlar. Aksi beyhu-dur*)

KUMASI UĞRUNA AĞLAYAN KADIN

Şih Efendi bu sıra
Yetmiş beş yaşına
Merdiven dayamıştı.
İlk eşi yaşıtı
Hem de amcakızı
Günbatımı.
Kırk sene geçtikten sonra
Amcakızına kuma
Gündoğumu tazecik.
Bütün itirazlara rağmen
Aldırış bile etmeden,
Eve getirdiği Latifecik!
Latife ile **Kadın Ana**
Daha
On yıllık kuma.

Arkadaş,
Sanki bu,
Azrail'den yana bir çeşit şaka:
"Adresi şaşırmış galiba!"
Dedirtmiş.
Latifecik ruhunu teslim etmiş.
Taziye çadırı erkeklere ait mekân
Kadınları kabullenecek olan,
Evdeki asistan.

Koyuvermiş çığlığı Kadın Ana

Bir soldan bir sağdan

Deliyor feryat-ı figan!

Saçını başını yoluyormuş

Hâli perperişan...

Görenler içinden:

"*Vicdan sahibi kadın*

Kumasını ne kadar severmiş!"

Diye geçirirmiş.

İçlerinden biri

Hâl meseleyi,

Şıh Efendi'ye

İntikal ettirmiş.

Vaziyet çok karışık,

Şıh Efendi:

"Öyle mi?

O'nun ilacını ben bilirim

Gider teskin ederim,

Şimdi."

Derken eve yönelmiş giderayak.

Kadın Ana'nın sırtını

Şöylesine sıvazlayarak:

"Üzülme kurban, *üzülme*

Taziye bitsin hele,

Derhal alırım sana

Tazesinden bir kuma!"

Demez mi?

Kadın Ana:

"Feryadım da

Bundan dolayı

Ya!

On yıl efendi, on yıl

Dile kolay

Neler geçti aramızda,

Nice olay...

Tam alışmıştık 'ki'

Birbirimize

Başıma geliverdi böyle hadise.

Bilirim,

Yeni kuma araştırırsın bana.

Latife'ye değil

Gir gönlüme bak

Bir kez eğil!

Feryat figan etmekteyim

Kendi hâlime.

Yeni-gencecik avradınla

Kaç yıl daha

Çekeceğim her gün

Her saat işkence

Yok, sağımdan solumdan

Güvence."

Diyerek hâlini arz etmiş.

Şıh Efendi:

"Balkayı taşa vurduk

Galiba niyetimizi de duyurduk!"

İçinden seslenıyormuş!

Çoban döşeği: (*otu*)

—Kıdem tazminatları

HES Projeleri,

İşsizlik Fonu,

Torba(*dakl*) Yasa,

4/b – 4/c maddeleri,

Maden Yasası,

2-b Orman Kanunu...

Yeni kuma bunlar olsa gerek!

Dünya İmparatorluğu'ndan icazetli

Pek kabarık

Ve rengârenk.

Haşhaşiye:

—Hoca Efendi bütün gece

Çağır,

Çığır

Toplamış üzerine

Bütün cinleri...

Gelen gelene,

Üşüşen üşüşene...

Bilcümle cın taifesiyle

Geç vakte kadar aşk-ı meşk.

Tekrarı muhteşem teşvik
Mesaisi,
Sabaha dek!
Her daim böyle sürmez ki;
Karanlığın sonu ayini
Kapıya dayanmış.
Elbet gönderme sırası,
Efendi hocanın ilelebet
Cin defetme duası:
Meşk içindeki cereyana sebep
Yüksek basınç sıkleti,
Yeterli olmamış terazisi.
Yüzünüze gülsuyu
Uçkuru:
Bir türlü çekemiyormuş!

Cin defin mesaisi
Cehennemi buhran
Kan ter içinde hoca
Per perişan.
Güneş ışıkları rehber
Karanlığın sonuyla beraber
Kedilerle tırmanıp çıkmış dama
Kucağında büyükçe leğen,
Leğen içinde derli toplu
Top top,
Poku!

Rast geldiği zevata

Baklava niyetiyle ikram ederken,

Bir yandan hem oynar;

'Yandan yavrum yandan!'

Öte yandan yermiş iştahla

'Lüp lüp...'

Top top poku!

Halktan üstüne üstlük elektrik şoklu;

'Yine kafayı yemiş her hâl

[Vah vah]

Nakledelim derhal!'

Raporu verilmiş.

Gidişken:

— Bin yılların ağacı

Kardeş ağaç değil sanki

Kutsal yediveren.

O kadar kemirgen var ki

Üzerinde bir o kadar da parazit,

Binmiş tepesine.

Dört yönden sarıp sarmalamış

Hırsız mütahit.

Böyle vaziyet

Böyle yük.

Büyük yükün altından varsıl kalkar

Arkadaş.

Hoca efendi hovarda

Hakeza:

Cin Soroz

İle

Cin horoz

Kara para piyasasıyla sarmaş dolaş.

Değilmiş usta

Oysa:

"Usta olan katır,

Yükünü sırtından atan

Katır."

Hallaç tokmağı otu:

—Usta ve asil katır

Aklımı kaşımakta muzır

Sıkı durun hele

Bir porsiyon hikâye

Satır,

Satır

Ve

Hazır:

Osmanlı herhalde
Lakabı **Serdar-ı Cihan**,
Azametli veziri yanı başında taşır,
Yolunacak asistan!
Tebdil-i kıyafete bürünürler
Beraberce.
Sağdan soldan
Sokak sakin,
Dingin...
Köşe başında hareket,
Eyvah, göründü felaket!
Sadece yaşlı adam
Duvar işi ama
O an çamurla meşgul.
Vakit,
Akşama doğru usul usul,
Sarkıyor.

Padişah:
—**Selamünaleyküm**
Ey *Pir-i Perver*.

Yaşlı adam:
----Ey *Serdar-ı Cihan*,
Aleykümselâm!
(*deyince*)

Padişah çok şaşırır cevabına;
Zırıl zırıl öten zırıltı
Debdebeli tantana.
Gümbür gümbür sesli davul
Azameti kendinden menkul,
Amenna.

Padişah: (*içinden*)
"Yoksul ancak çok zeki
Biraz daha soru sormak
İcap etti:"

(Padişah) **—Er olaydın?**

(yaşlı adam/Pir-i Perver)----**Er oldum amma**
El aldı.

—Sana bir kaz yollasam,
Yolmasını bilir misin?

----İşin erbabıyım
Bir tek tüy bile bırakmam!
(*demiş*)
Diyalog sonrası
Doğruca saraya varıp
Huzuruna
Sorgu-sual imtihana
Vezir-i Azam'ı çağırıp:

(*Padişah*) —**Pir-i Perver ile konuştuklarımızı**

İyi dinledin mi?

(*Vezir-i azam*) ----**Evet haşmetli,**

Devletlim.

—Peki, biz ne konuştuk,

Sen ne anladın?

----**Dinledim ama çıkarsamadım**

Devletlim.

(*deyince*)

Padişahın hiddetlenerek

Savurduğu şu tehdit:

—Gözün havalarda

Vermemişsin ehemmiyet!

Almak istiyorsan ehliyet,

Sana

Yatsıya kadar mühlet:

Ne yap ne et,

Anla!

Yoksa

Vasiyetini hazırla;

Kelle vakıa için kefalet...

Defol tez düşün,

Tez dön,

Diye kükreyip ortalığı titretir.
Vezir-i azam huzurdan ayrıldığı sıra
Zavallıcık allak bullak
Koşmuş Pir-i Perver'in yanına
Saygıda kusur üretmeyen
Bir anlık uşak!

(*Vezir-i azam*)----**Haşmetli padişahımla**
Ne geçti aranızdan?

(*Pir-i Perver*)—**Anlatırım ama**
Bana biraz armağan,
Mesela para!

----Ne *kadar istersen öyle*
Yeter ki sen söyle,
Kabul.

—**Bütün paran.**
Derhal şimdi taşıman,
Ön koşul.
(*deyiverince*)
Eve koşmuş garibim...
Özel hazinesi elinde
Bir küp dolusu azizim!
Pir-i Perver,
Önce baş veziri,

Öte yandan küp hacmini

Göz ucuyla süzer:

—**Getirmişsin tüm paranı**

Anlaşılan,

Farz oldu açık etmek

Sona erdi imtihan:

*___**Padişah Efendimiz,**

Bana selamını lütfedince

O'na:

Ey serdar-ı Ciban

Aleykümselâm,

Cevabı karşılığımla;

Üzerinden tebdil-i kıyafeti

Soyduğumu,

Altında saklı olan hükümdarlıkla

Mühür unsurunu,

Vurguladım.

Tekrar sınava çekti

Sorularıyla:

___ Er olaydın?**

Anladım ki:

Erkek olup evlenseydin

Bu işleri sen değil

Yapardı çocukların

Ey bahtı kara yalnız adam!

Diyor.

O'na:

Er oldum amma

Er aldı,

Demiştim

Vezir-i azam:

----Eşini başka erkek mi kaptı?

Pir-i Perver:

—Fikrin fesat;

Evlendim ancak

Hep kız evlat

Bahşetti Allah.

El aldı

Kızlarımı...

Yalnızlık çekiyor

Bu dergâh!

Dedim.

Vezir-i azam:

----Buraya dek tamam

Ancak,

Efendimizin bahis konusu

Şu "KAZ"

Neden yolunacak?

Pir-i Perver:

—Seni köftehor düzen(b)kaz

Aş için yolunacak

Zannettin.

O sorduğun "KAZ"

Sen idin!

Padişah:

***___*"Sana bir kaz yollasam*

Yolmasını bilir misin?"

Sorduğunda:

İşin erbabıyım,

Bir tüy bile bırakmam,

Diyerek görev üstlendim

Bak yolladığı **"KAZ"**ı da yoldum

Ödevimi başarıyla yerine getirdim.

Öyle soydum

Öyle yoldum ki

Bir tüy bile bırakmadım.

Eserim ortada, **cıs cıbıldak,**

Per perişan hâliyle cızlak!

Deyince:

Vezir-i azam,

Nam-ı diğer başvekil

Derhal toplamış pılını pırtısını.

Boşaltılan divana işin erbabı

"Tüy yolucu" **PİR-i PERVER**

Tayine sebep devletlû şaheser,

Yeni başvekilimizin ustalığı **değer!**

Kaynanadili: (*otu*)

—Bu yeni kuma çok fettan
Kelle sunan kalpazan,
Tor-torba üzerinden
Yoluverdi tavuğun tüylerini.

Gidişken: (*Nam-ı diğer; ISIRGAN OTU*)

—Böyle gidiş, böyle kasıntı
Kasap çengeline asıntı;
Önümüz kış, büyük buhran.
Gidişin sonu yok
Kapkaranlık,
Toz duman,
Ortalık.
Tüyleri yolunanlardan korkl
Çengelin farkına varan
Oldu mu acaba?
Gözü açık biri olmalı mutlaka
*"Musalla"*da.

Hallaç tokmağı: (*otu*)

—Olmuştur olmasına ancak
Söyletmezler ki adama.
Kararturlar hayatları
Bir kere bak içine eğil;
Menfez çok karanlık
Derin menzil yasaklı
Aksi hâlde ederler allak bullak,
Mevzuatı!

Gidişken:

—Biraz daha gidiştirsek

Daha ötelere de gitsek

Menfezden dışarı çıkıp

Menzilde kaşınıversek:

Koçandan sökülen mısır tanesi

Kendi oyuğunu bulup eşleşmesi

Yerleşmesi misali

Bir rast geliş hâli:

Darb-ı mesel

Misal,

İşte:

ŞEYTAN ile MERKEP

Yayan yapıldak yoldaymış adam
Yorgun,
Aç,
Susuz düşmüş
Vesselam.
Sesi pek hoş geliyormuş
Sanki şakıyan bülbül,
Yol arası aradığı çeşme
Gürül gürül...
Havuza yanaşırken alelacele
Ayağı takılıvermiş engele.
Acınası hâliyle doğrulurken
Az önce düştüğü yerden
Savurmuş beş okkalı küfür:
"Kahrolası Şeytan!"
Diye,
Can havliyle.
Korkunç derecede öfkelenmiş şeytan:
"Aklın, gözün neredeydi
Ben miydim sebep?
Esas oyun şimdi
Sen kaşındın İrecep."
Diyerek kurmuş beş okkalı tezgâh
Lüllüğün içinde güzergâh,
Fersah fersah...

Kasabaya vardığı sıra işgüzar
Üzerine bineceği hizmetkâr
Arıyormuş İrecep.
Pazarlık ettiği uzun kulak;
Aşırma kayışı merkep.
Öteberi alışverişini ihmal etmeden şöyle
Eşek semerinde yayılıyormuş işte böyle!
Keyfe keder düzülmüş köy yoluna
Ulaşmış belalı çeşme istasyonuna.
Birdenbire yer depreşir gibi olmuş!
İrecep,
Eşek üzerinden sadakasıyla beraber,
Yere düşmüş.
Merkep,
Yüküyle beraber üzerinden uçup
Tangır tungur,
Yalvar yuvar!

Çeşmeye doğru
Giderken...
Birden;
Çeşme lüllüğünden
İçeriye süzülürken
Aşırma kayışı gibiymiş kuyruğu.

İrecep'in:
"Hey, dur!"
Çırpınışları nafile.

Aşırma kayışı

Son kalan ipucu

Ancak o da içeri kaçmış:

Tıpkı boşalan don uçkuru gibi,

Çeşme lüllüğü

Koridorlarından.

Ağzı açık, donakalmış öylece

Şaşkın mı şaşkın vaziyet...

Biraz sonra yoldan geçen birine:

—Merkebim

Yere düştü.

Küçüldü,

Küçüldü,

Oluverdi minnacık.

Çeşme lüllüğünden kaçtı içeriye

Böylesi meziyet;

Kafam çok karışık

Hayret!

Yoldan geçen **adam içinden**:

"Vah...

Vah garibim!

Meğer insandaki akıl

Emanet."

Deyip yoluna devam etmiş...

Ses çıkarmasa iyiydi

Ama

Her gelene İrecep:

—Hey, bak buraya!

Mini minnacık oldu merkep

Küçülüp kaçtı içine.
Çeşme-lüllük

Böyle küçük,

Küçücük

Yuvar yuvar nakliye...

Diye söyledikçe;

Gözünü açınca ne görsün?

T ı m a r h a n e.

Eli sopalı görevliler

Hekimlikleri bahane.

Hekim:

----Ne oldu, anlat?

İrecep:

—Çeşme,

Lüllük,

Merkep.

----Akıllandırın;

Doğru tımara

Verilmez buna ruhsat.

Diyerek yatırmışlar falakaya;
"Anlat."

Dedikçe

"Anlatı" vermiş;

Sopa!

...

Anlattıkça vurmuşlar,

Sopalamışlar...

Bir ara,

Mola...

Koğuştaki **deliler:**

"Sende yok herhalde akıl

Söylediklerini inkâr et,

Kurtul."

Diyerek akıl vermişler!

Mola sona erince

Tekrar etmiş sorgu.

Hekim:

----Söyle bakalım ne oldu,

Lüllükten içeriye kaçtı mı?

İrecep:

—Merkep küçülür mü hiç?

Deyiverince,

Hekim:

----Hah, isabet etti,

Şimdi bizlere uyuştu!

"İçerdekiler" hariç

Azat edin haneden.

Raporuna istinaden

Salıverilmiş.

Köyüne dönerken,

Hâl ve gidişi perişan...

Çeşmeye gelince

Dalıp gider lüllüğüne...

İçinde tortop isyan

Bir ara:

Aa...

Ne görsün!

Lüllük ağzında bir çift,

Merkep kulağı.

İşaret etmekte gâvur

Fıkır fıkır fırıldağı...

Parmağıyla tehditkâr vaziyet alan İrecep:

—Ulan *biliyorum oradasın ama*

Söyletmiyorlar ki adama!

Diye bağırmaktaymış kulaklara

Avaz avaz...

Bir ipte iki cambaz

Oynamaz!

Çoban döşeği: (otu)

—Koridor karanlığından

Yeraltı dünyasına doğru,

Yeryüzü ışığı ona dolgu
Ateş kayığından
Tesisat:

İşletime müsait
Vargel
Uzun kulaklarıyla beynelmilel
Derin politikanın kuyruğu...
Şeytani maksat,
Büyük buhran yönlü aşırma kayışı
Lüllük ucunda belirip hınzırvari
Ateş pahası tescilli,
Sırıtışı.

Deve dikeni:

—Oymapınar madrabazlarla,
Kelle sevkiyatı müşterek,
Tüyleri yolunmuş kazlara
Menzil yasağı bu olsa gerek.
Menzil yasağı pek mühim,
Terbiye edilmiş eşeğe semer.
Tam sırtına uyarsa eğer,
Ayarlı kemer.
Böylesi ancak
Semerci sanatından teslim:

EŞEKLERE KALİTELİ SEMER

Semerci,
Dört defa uğrarmış köye
Her sene
Eşekler için.
Sakın
"Semer işte..." deyip geçmeyin,
Sırta vurulmuş olan perçin.

Semerci.....
İşinin ehliyse
Keyfe keder
Esaslı ve dingin
Eğer usta değilse
Vah cem-i cümlesine eşeklerin.
Yüküyle beraber,
Baş belası dingildek!
Yarım ustanın
İşleri arıza,
Arız,
Arıza...
Cehennemi yaşatan kasırga!
Köy semercisi işte böyle biri,
Aymaz.

Yarattığı eserlerle
Öyle maraz
Marazi maraz ki,
Eşek cehenneminden
Gelen ateşbaz.

Hani semerin önüne,
Arkasına konur,
Birer eğri ağaç:
Gerideki ağacı özenerek yapmayınca
Eğri ağaç kolundan biri anaç
Diğeri yavrusu gibi olurmuş.
Kollarını teraziye tutmayınca,
Tabii ayar tutmaz,
Uyarlanamazmış.
Her daim sürtermiş eşeklerin kıçına
Eğri ağacın uzun sapı;
Sürttükçe yara,
Yara üstünde
Azgın yarasına...
Eşek inim inim inler
Yutarmış hapı!
Bedduaları artıkça artmış,
Ulaşmış göğün yedinci katına:

"Semerciyi
Başımızdan def et.
Defnet,
Yarabbi!"
Nidaları...

Dünyaya gelen her kişi
Elbet tadacak bir gün
Ölümü.
Semerci kırınca tutunduğu kirişi
Bayram içindeymiş o gün,
Eşeklerin tümü.

Eşeklik baki olunca

Semerci mi yok?
Eski aşinalıktan çok
Yeni gelecek yabancıdan
Kork.

Köye gelen tazesi
Düşman başına,
Beterin de beteri.
Eğri ağacın kollarından biri
Ötekine eşit olmalıydı
Çift kol uyumlu,
Nüsha.

Yeni semercinin kusuru:

Bir koluna tanıdığı imla hakkı,
Öteki koldan biraz fazla
Bu aksilik
Eşeklerin kötü şansı;
Semerin hem arkası
Hem de ön kısmı
Komple arızalı!
Esas yeni nüsha,
Yangının sebebi bu ya!
O günden sonra
Eşeklerin hem kıçında
Hem de boynunda
Derin yara...
Seyrüseferlerini sakın sormayın
Feci zıpkın;
Zınk!
Bir vuruşu
Ömre bedel,
Kusursuz fırtına.
Bu seferki feryat
Stratejik,
Bilcümle aşiret
Sinerjik
Eşeklerden:
"Böyle adam
Semerci ustası değil
Baksanıza miyop,

Başımızın belası bu gafil

Mikrop.

Üstümüzden def *et*

Hemen şimdi, bu akşam,

Rahmetlinin yanı başına

Defnet;

Yarabbi!"

Yakarışları yükselmiş

Göğün sekizinci katına!

İşte, tam da o vakit

İçlerinden bir eşek

Etmemiş teyit;

Eşeklerin piri,

Ak saçlı,

Ak sakallı biri:

"Yavrularım

Tosuncuklarım

Berigelin

Çevremde halka olup beni dinleyin;

Tanrı'ya:

'Semerciyi öldür yarabbi!'

Yakaracağımıza;

Sırtımızdan atıversek ya

Semeri,

Yük illetini"

Demiş.

Gidişken:

—Beri bak!

Hiç,

Sırtındaki illeti atmayı

Hürriyete sahip çıkmayı

Edememişler mi idrak?

Hayret,

Bu derece olsun intibak,

Boş izan hariç!

Bağ kökü:

—Sanırım eşekleri de

Budamış insan.

Ayar verilmiş eyerli beyinlere,

Morfinman.

Eğer ayarı bozulursa;

İstersen ol yeni takoz,

Ver onlara istersen

Keyifli narkoz.

Dütleğen:

—Duydum ki

Amerikan "*Kuzey-Güney Savaşı*" sırası

Kuzey kazanınca konmuş köle yasağı.

Güneyli yeni kanuna uymuş,

Uygulaması:

"Köleler kapı dışarı!"

Derhal.

Köle,
Hürriyete üç gün dayanabilmiş
Sersefil hâl,
Bütün **köle kitlesi** tekrar
Çiftlik kapısındaki nöbete,
İntikal.

Kapı önünden:

"Sahip sahip
Her türlü işe marifetimiz talip
Karşılığında bir kuru ekmek
Artık insafınıza katık
Ne olur bize acıyın
Kapınızı açın,
Kulunuzu içeri alın!"
Diye yalvar yuvar olmuşlar...

Ölü yıkayan kabak:
—İsabet!
Üretim ilişkilerinden
Kopuk ise hürriyet
Platonik aşk.
Sadece laf-ü güzaf,
Sömürü eksenli tavaf!
Üretim aracın
Ne kadarsa,
O denli sana
Hür statü.

Gerisi boş lakırdı
Çarkın işleyişine örüntü!

Hürriyeti dile getirmek başlangıç
Diyalektik cereyanın doğal gücü
Bina edilmesi lazım gelen ihtiyaç
Sömürüsüz sosyal tesisatın
Müesses nizamı şart:
Haydi diyelim ki eşek
Atıverse ya semerini
Ortada kalıverirdi cıs cıbıldak!
Hür ama mazlum
Açlığa perçinli mahtum.

Gidişken:

—Dütleğen kardeş,
Amerikalılar
Köleliği nasıl halletmiş?

Dütleğen:

—Kapitalizm esnaf düzeni
Köle düzeni "*kanunla*" aşılmış
Kongre ertesi.
Bilmez misin ücretli köle sınıfını,
Kâğıt üzerindeki hür statü cabası?

Çoban döşeği: (*otu*)

-İşte, püf noktası bu ya!

"Kapitalizm esnaf düzeni"

Anaç tavuk kellesi etrafında

Civcivlerinin kelle kümesi!

Büyükbaş kelle

Tıpkı nar misali;

Kap içinde toplar taneleri.

Her civciv ailesine

Birer hediye seyis

Finansal sektöre yeni tesis,

Felek-i şeyh.

Emperyal üsse ipotekli,

Eflak-ı şeyh

Ordusu.

Meydana getirdiği tesisat:

Organize "şeyh"iyat

Aşırı besi yolcusu:

KAR ALTINDAKİ SİYAH TOPRAK

Mevsim kış
Her yer beyaz...
Topografik nakış
Bürünmüş arz.
Hava açık ve sakin
Bir grup yolcu ve kâhin
Mola verip ateş yakmışlar
Kar üstünde.

Halka olunca
Koyulaşmış muhabbet.
Tesis edilen heyet
Tümden büyülü
Çapul zihniyetten ötürü,
Pekişmiş.

Esrarın göbeğine mıhlanmışken sohbetin
En tatlı yerinde
Azametiyle fışkıran ateşi göstermiş kâhin:
"Bakın, bakın

Hemen şimdi bakın:
Kar altından
Siyah toprak çıkacak!"

Çok büyük marifet
Sanki ilahi işaret,
Bütün dikkatini ateşe celbet:

Ateş kümesi dibinde
Zuhur eden
Hakikat bir karaltı;
Kara toprak.

Artık pes
Bu ne biçim vites
Yoğun histeri havasında herkes:
"Kurban olayım şıhım sana,
Siyah toprak bizler için işaret
Gelecekten devşirilmiş kehanet.
Pek mukaddes
Alamet-i faika."
Deyip elini ayağını öpmüş,
Bilcümle.
O şanslı,
Ateşli günden sonra adam
Tevatüre gark olmuş,
Siyasi istihdam:
Yükseğe
Daha daha yükseğe
Şehinşah mertebesine
Yükseliyormuş...

Kum darısı:

—İhtiyaç hâsıl olmuşsa
Kulağından tuttukları gibi
Oturturlar makama.

Nazlı kabak:

—Anladım tamam
Topluma;
"Şeyh" lazım olmuş,
Bence.
Mafya,
Çete,
Çapul düzeninde
Çap oluşumu bir çeşit
Güvence.

Pir Sultan:

"*Bozuk düzende*
Sağlam çark olmaz."

Hükmünü verirken:
Eşyayı temellendirerek tertipleyen
"Şehinşah çetesini" oluşturup düzenleyen
Soyup soyup tekrar büründüren irade,
Düzen.

Telli kavak:

—Budamalı
Nazım planı...

Hani şu;

Bağa verilen ayar

Sırtına vurulan eyer!

Çerçevesi belli

Çeteler manzumeli.

Filizkıran intizam

Küresel müesses nizam;

Finansal düzen.

Hurma:

—Sen çok yaşayasın telli kavak,

Bazı insanlar çok alçak:

Müesses nizam

Kale burcu.

Epey de muhkem

Kara cahil dolgulu...

Devasa ölçülerde istihkâm

Fesat yola istihdam...

Sizlere anlatmak isterim bizzat

Şeker pancarına mahlûkat,

Neler çektirmiş neler

Ne eziyetler...

Şeker pancarı için

Akla hayale sığmayan

Rengârenk izahat!

Feyzalm:

ŞEKERE BOY ABDESTİ

Üzüm ile hurma kardeşlerim var
İran'da.
Çay yudumlandığı sıra
Halkın hep damak tadında,
Bahtiyar.
Binlerce yıl sürmüş belki
Böyle alışkanlık.
Ağzında hurma habbesi
Bir sağa
Bir sola sevk.
Sanki
Tarlada yapılıyor o sıra
Herk...

İran'da
Yirminci yüzyılın başları
İngiliz şeker kuruluşları
Gemileriyle limana yanaşmış.
İçi hınca hınç şeker
Dükkânlar,
Panayır,
Sokaklar şeker.
"Gel vatandaş, bedava
Beleş beleş!"
Yine müşteri yok.

Eski alışkanlıkları kırmak
Deveyi hendekten hoplatmak,
İmkânı yok.
"Nasıl yapsak
Şu deveyi hoplatacak birini bulsak?
Damardan şöyle giriversek
Yumuşak geçiş."
Diye,
Bir hâl çaresi soruştururlarken
İmdada molla yetişmiş.

Molla:
"Halkı ikna ederiz
Şeker yemek caiz,
Deriz.
Fetvamıza hissedarlık bulaşır,
Molla kurulu bu işlere karışır."
İngilizlere akıl vermiş.

Aralarında uzun sürmüş pazarlık
Kazancın yüzde onu kadar
Hissedarlık,
İttifakla gerçekleşmiş.
Kutsal cuma hutbesi hedefte
Tüm camiler molla tasnifinde.
Fetva sunulmuş aynen,
Bir gün içinde:

"Allah'ın nimeti üzüm ile hurma
Çaya katmak caiz değildir,
Peki, nasıl ola:

Bundan böyle çaya
Şeker katıla
Öylece içile."
Diye...

İşler yoluna girmiş o anda
Cuma namazı çıkışında,
Cemaat,
Şekere talip olmuş haraç mezat...
İngiliz kurnazlığı bu;
"Satışlar iyi gitmiyor."
Bahanesi.

Ödemeyi kesmişler;
"Yüzde on molla"
Hissesini.
Çıngar hazır,
Tam burası
İşin düğüm noktası!

Nasıl olsa ipin ucu mollada;
Fetva üstüne mühür
Fetbazı:

"Şeker gâvur icadı
Çaya katmak
Günaha mukabil
Cehennem belası,
Caiz değil!"

Bunun üzerine herkes
Hiddetli ve çok hassas
Her yandan bağırış çığırış...
Evdeki şekerler kapı dışarı edilmiş
Sokaklar yapış yapış
İngiliz kurnazlığı mollaya sökmemiş.
Böyle ama
Yine de akıllı tacir,
İş kötüye sarmadan derhal
İhtiyati tedbir.
Bu sıra mollalar sert,
Tavırları pek lakayt
İngiliz halt işlemiş bir kere,
Açtığı kese ağzı
Otorite.
Bundan böyle artık,
Yüzde yirmi şartı
Netice anlaşma
Verilmiş start.
Mührü açan anahtar fetvası
İşte:

"Çaya şeker katmayın, *dedik*

Ama

Sokaklara da dökün demedik.

Şekeri şöyle çaya batıracak

Gâvur icadı olan şekere

Boy abdesti *aldıracak*

Öyle içilecek,

Dedik."

Tarifleriyle beraber

Fetvası verilmiş tüm camilerde.

Meğer o günlerin hatırasıymış

Kıtlama şeker,

Bütün âleme yayılmış

Keyfe keder.

Böyle icra olunur işte

Hile-i şeriye,

Pervane misali

Atılır perende.

Semizotu:

—İngiliz kurnaz

Molla daha da

Kurnaz.

Semiz,

İnancı tertemiz

Halk mağdur:

Maalesef halk
"Baldır ama
İt tuluğunda!" mahsur.

Şeker kamışı:
—Doğru, halk mahsur
Ancak ben halktan da
Mağdur!
İsmim kamış:
Şeker pancarı ile biz
Seks yapmıyoruz,
Şeker üretiyoruz,
Nasıl olduk cünüp?

Semizotu:
—Üzerine alınma kardeş
"Teşbihte hata olmaz."
İnsan suyundan mamul
O hilebaz.
Biri ötekine kalleş,
İnsanın yok zaten kökü.
Bak hele
Hikâye anlatmak düştü
Yine sere,
Kaç kere
Çizik atmış
Kaç kere:

ÇİZİK

Hesap defteri tutmak yerine
Her dem taze
Tahta tabela çare
Çok daha pratik.
Kahvedeki bütün müşterilere
Hesap çetelesi açık!
Tabela üzerinde
Her masa için bölüm,
Hesap kesim sırasında,
Sayım ve döküm!

Çay nakliyesi esnasında garson,
İlgili bölüme tebeşirle
Yapar imiş küçük operasyon:
Üç çay için üç çizik
Beş çay ise beş çizik,
Tabelada.
Akşam vakti olduğu sıra
Tüketilen çay az
Ancak,
Arz ettiği fatura...
El insaf!
Çok tuhaf,
İkiye katlanmış hâlde masraf
Yoksa bu yer "*tuhafiye*" mi? (!)

Hemen hemen herkes

Neticeye mutabık.

Ateşkes!

Ancak

İçlerinden biri var,

Çok uyanık.

Garsonu yan gözüyle izler

Her çaya karşılık

El hareketlerini gözler...

Deli olmak işten değil

Duruma şapka çıkarıp

Önünde eğil:

Üç çay getirdi

Üç çizimlik el hareketi,

Beş çaya ise

Beş çizimlik el hareketi...

Ardı sıra

Hesap döküm neticesi;

Fatura edilen masraf iki mislil

Bütün müşteriyi sarmış

Pür-ü merak,

İşi gücü bırak

Bir garsona,

Bir de tabelasına bak...

Sonunda biri kazanmış ödülü

Garson,

Suç aletiyle beraber suçüstü:

Tebeşirin ucunu yontarak yararmış
Çatallaşınca da
İki uçlu kalem gibi kullanırmış.

Her bir hareketinde tebeşir
Tahtasına iki çizik,
İki el hareketi dört,
Beş el hareketiyle de on çizik,
Kaydedermiş.

Aradaki farkı
Fark edemeden patron,
Cebe indirirmiş
Şipşak garson.

Böyle parametre
Ne duyulmuş
Ne görülmüş,
Çifter çifter ilave...
Bu duruma şahit olanlar
Parmağını ısırıp da böyle:

"Şipşak Garson*'un yeri parlamento,*
Bravo!"

Diyerek takdir sunmuşlar.

Mısır püsküllü:

—Çevre çeperimiz hortumcu dolu
Onu takdir eden zevatla uyumlu!
Bu yeniler *diplomalı zorba*
Çekirge sürüsü misali hegemonya,
Püsküllü bela.

Dütleğen: *(otu)*

—Diplomasız *olanı*
Nasılmış diye;
Sormak lazım gelir.
Mısır kardeşe,
Az çektirmedin sen
Püsküllü bela!

Sarmaşık:

—Hınzırlık yapma Dütleğen:
Söz konusu ***Neo-liberal düzen***
Binası müesses nizam:
Kelle yiyen adamın
Maniplesi.

Ormanlar,

Sular...

Sermaye sebili.

Çizik çizik çizik...

Çifter çifter çiziyor

IMF kalemleri,

Faturaya dair.

Sadece bizlere kalan

Mezar yeri zahiri

Servi:

—Mezarlıklar da çapta

Cesetler kayıpta,

Böyledir bunların huyu.

Sırım gibi upuzun boyum

İzlerken taa uzaydan çapulcuyu

Şahit oldum!

Arz edeyim:

ALİ AGA

Bir haberle sarsılmış kasaba halkı;
"Mezarlıkta hırsız var!"
Haberi duyan cemi cümle
Koşar adım mezarlığa
Heyecanlı.
Gördükleri çok feci manzara,
Sanki somun ekmek kenarından
Bir dilim
Kesilip alınmış gibi durum.
Besbelli göz izanıyla,
Boydan boya
Güzelim mezarlık.
Sınır taşına eşlik eden tel örgü
Mülkiyet hırs(ız)ından ötürü
Yerinden oynamış,
Şaşık!

Mezarlığa komşu tarlada
Aşırıya kaçırılmış besi.
Sınır boyu mezarlar için aksine
Bozuluvermiş simetri.
Besili tarla sahibi
Hem hacı
Hem de çember sakal.

İşte, tam o sıra

Yakasına

Yapışan yapışana.

Hatta içlerinden biri:

"Göz var

İzan var hacı.

Mezarlık sınırı

Bak işte burası.

Bir gece vakti

Üşenmeden yerlerini değiştirip

Döşemişsin telleri."

İtiraz edince,

Hacı:

—Asla.

"Valla billa" sağdıç

Bak buraya, işte tarlam.

Sınırım buradan başlar,

Her şey muntazam

Ötesi hariç,

Günahı çok bana.

Hararetli tartışma

Bağırtı

Çığırtı

Uzun uzadıya.

Sürünüp giden

Feryadı figan...

Kasaba halkından
Yaşı kemale ermiş biri
Ali Aga.
Akıllı,
Sözü dinlenir
Hoş sohbet
(Ölmüşse Allah'tan rahmet
Yaşıyorsa canına bereket!)
Kararları bağlayıcı
Ve nihai.
Alevlenip yükselen sıkletin ortasındaydı,
Tam isabet.

Yeni geldiği sıra
İzlemeye almış idi kurt.
Sessiz sedasız hâl, vaziyet
Çünkü öyle bir şahsiyet,
Sevmezdi lakırdı ile laklakiyat.

Delili olmayan hacı
Sıkıştırılıp bunaldığı anda
Son fişeğini de savurmuş
Takma sakalı ya tutarsa:
—Ben,
Bu sakalımı
Hacer-ül Esvet taşına
Sürmüş adamım.

İnanır mısınız acaba
Böyle şey yapar mıyım?
Görüntülü statüsünden medet ummuş.
Sabrın son demindeyken **Ali Aga**:

----İyi *halt yemişsin.*
Ben tanayrum bu karıyı.
Bu karı;
Uşağını ederken ölmüş idi.
Ha bu karı ederken
Uşağından da mı küçük idi?
Bu karıyı yoksa
Ha bu bir avuç toprağa
Dikine mi kuyulamuşlardır?
Çek tellerini hemen
De ha,
Şuraya!
Diyerek kükremiş.

Hacının kendisine telleri söktürüp
Asli sınıra döşetmiş;
Halk.

Sarmaşık:

—Şekere boy abdesti aldırıp
Halt işleyen de var,
Mezar işgalinde telleri söktürüp
Halk olabilen de var.
Borç defterini yırtıp
Atacak olan cerrah,
Beş duyusu birden açık güzergâh!

Çıngıştak otu:

—Hâl bu...
İçinden çıkmak ağır mesele,
Sonucu:
Çıkabilirsen çık işte,
Karmakarışık.
Makul yol
Çekivermekmiş üzerine
Kalın çizgilerle
Cızık:

O
Köy bakkalı.
Okuma yazması
Yok ama
Dört yönlü at nalı!
Hilekâr,
Köylünün cebine hissedar,
Malın gözü vesselam!

İşte bu adam:

Bakkal dükkânının dört duvarını birden
Veresiye defteri kılmış.

Tedbiri,
Kendisi üzerinden.

Sağındaki duvar
Çoban Ömer'in sayfası,
Solundaki Hacı Zerrin,
Arkada duran Hasan Ağa.
Öndeki duvar ise
Tiryakiler'den Sarı İsmail'in,
Sayfası.
Yetmezse
Elinde tebeşir,
Duvarları bölermiş:

Sağ bölümü
Devecigillerin Seyfi'ye
Sol bölümü
Irgat Nazmi'ye.
Duvarın üst kısmı
Enişte Kazım'ın
Alt kısmı ise
Keçecigillerden nalbant Nazım'ın,
Diye.
Duvarlar yollu yollu
Her tarafı çizik çizik,
Tebeşir izleriyle dolu!

Kaya gibi esrar
Öyle sır ki,
Ne işe yarar,
Duvarlar ne yapar?

Köylünün veresiyesi
Canına can katan hazine,
Bakkal sermayesi.

Bir sigara alana
İki çizik!
Tebeşirin üretimi
Her derde deva,
Bazen de üç çizik...

İtiraza karşılık alışveriş,
Peşin para.
Tiryakiysen başına bela
Tüttürdüğün sigara!
Hem vücudu
Hem cüzdanı boşaltan,
Cüzam;
Kardaş, yok işte nakit para
Veresiyeye devam...
Bir gün adam:
Şehre gitmiş
Öteberi almaya.
Üstelik ev halkı da o gün kalkışmış
Boya badanaya.

Köylülerin kireci
Beyaz toprak.
Yepyeni sayfası
Evlere şenlik,
Zannedersin yaldızlı varak.
Evin badanasını bitiren
Genç kızlar
"Babamıza sürpriz olsun."
Diyerek,
Dükkânı da boyamışlar
Sürüp sürüştürmüşler,
Duvara tavana:

Pırıl pırıl

Bembeyaz

Sayfa...

Baba karşıdan görünmüş

At eşek hayli yüklü,

Pılı pırtı eşyasıyla püsküllü...

Denkler dükkâna taşınıvermiş

Çarçabuk.

Etraf pırıl pırıl ya,

"Aferin" beklentisinde

Çoluk çocuk!

Olur yanına denk gelir de

Coşuverirse baba,

Belki;

Birer şeker

Yahut sakız

Bir de kara lastik

Hediye!

Küçükler önde

Büyükler arkada

Dizik...

İçeri,

Adımını atar atmaz

Gök gürlemiş sanki:

"Yandım anam

Bu ne hâl!

Hayal deyin hayal

Hani

Nerede

Nerede duvarlarım?

Tanrım,

Gitti, kaybolup gitti

Gitti sermayem

Gitti gittii!.."

Diye dövüyormuş dizlerini.

Kaydi evrak

İyice sıvalanmış mübarek;

Artık gaybi evrak!

Köylü zevat

Bekler mi?

Çekivermiş elbet

Birer birer **cızık.**

Açılan sayfa yepyeni

Üstelik sosyal varak.

Hıyar:

—Yoksa bahsettiğiniz varak

Sosyalist sözleşmeli kaydi evrak;

Olmasın?

Karaçalı:

—Günaydın...

Pes artık be hıyar kardeş!

Haşhaşiye:

—Bakın,

Hıyar dahi gayretkeş

Hepimize örnek!

Toplumsal ahenk,

Mecramıza yöndeş.

Kelle önemli arkadaş:

Bir kere

Haşlanmışsa kelle;

Meydan incisi

Tahrir'in kâtibi

Hiç!

Yapabilir mi,

Esasa dair ne bir cızık

Ne de nahif moratoryum ilanı?

Deyim yerindeyse

Kellesiz *"muhalif"* şaşkını!

Çoban kendine *"köpek"* araştırır:

İhtiyar,

Mübarek

İşleyemeyenin yerine,

İşe yarar
Genç, kurnaz
Dişleri eksiksiz,
Tilki misali köpeği getirir;
Çoban "*köpek*" değiştirir,
Yenidünya kumpası kurulup işletilir.

Sağlıklı kelle
Kelle ah kelle!
Kelleyi kaptırırsan doğana
Beden istikameti
Doğru çobana.
Kellesiz ahmak takımı
Belirgin misal sizlere:

TİLKİ

Tavukları güdecek kusursuz çoban
Aranırken
Önlerinde belirmiş
Pek akıllı eleman
Cıva gibi;
Tozkoparan tilki.
İnce elenip sık dokunan bu tasnif!
Neticede tilkiye verilen komik teklif:

"Tavuklara çoban arıyoruz
Seni pek uygun görüyoruz
Vazifeye.
Yevmiyeni söyle,
Ne verelim sana?
Acele et, işe başla."

Tilki: (şaşkın hâlde)
"Tavukların başına ha,
Güldürmeyin beni Allah aşkına
Ne verirseniz verin!"
Diye cevap vermiş.

Dütleğen:
—Deyiversenize şuna:
Yeni tesisat
Tilkinin çobanlığı.

Yepyeni teşkilatsa;

Neo-liberal Şura'nın,

Küresel nizamı,

Diye.

Karaçalı:

—Amma da *dütledin*

Biraz sabret,

Sessiz reaktör sayesinde

İsabet et.

Sarmaşık:

—Dütledi;

Zurnanın **zırt** dediği yere

Değindi.

Teşkilat çok mühim:

Killi toprak

Kilitli toprak...

Kile kum katılarak

Deformel tanzim,

Geçirgenliği sağlamalı azizim.

Sadece böyle açılır kilit

"Demokratik anahtar"

Parazit.

İşte misal; böyle parazit:

TA DAYI

Altmış yaş civarıydı
Çocukların **Ta Dayı**'sı!
Öyle ki
Büyüklere dahi nüksetmiş:
"Ta Dayı" aşağı
"Ta Dayı" yukarı!

Ta Dayı ehlikeyf biri,
Kasabada mülkiyet zengini!
Cüzdan dibi göründüğü zaman
Tarla satışıyla gelirmiş derman.
Kasabada tellal berduş,
Verirsen eğer üç beş kuruş...

Tellal:

—Civar köylerin gözbebeği...
Suyu müstakil...
Pek verimli...
Baldan tatlı bostanı;
Damağınızdaki delil.
Karakızan Düzü'nde;
On iki dönüm üç evlek,
Tarla:
Bin iki yüz liraya mukabil,
Acilen satılık...
İlgilenenler için irtibat:

Ta Dayı.

Mekânı;

Döngel Sülo'nun meyhanesi

Müracaat,

Diye;

İnletirmiş kahveleri

Gürlek sesi.

Ta Dayı'nın oğlu

Kasabada bakkal.

İlanı duyar duymaz

Eve yönelmiş

Derhal.

Son durumu iletince annesi:

---Kör *olası...*

Rakısına meze yaptı

Tarlaları,

Hâlâ mı satarsın?

Başımın belası.

Diye söyler,

Beddua yağdırırmış.

Oğul kan ter içinde

Apar topar hâl,

Koşar adım müracaat yerine:

----Baba;

Teklifim var sana,

Tarlayı bana sat.

Ta Dayı:

—Rahat *ol oğlum,*

Yüz lira aşağı olsun

Senin olsun.

Ver parayı

Yanına bir şişe de rakı

Armağanı,

Der,

Muameleyi yürütürlermiş...

Kasabanın tekel bayisi

Tek

Sadece oğul;

Bakkal Kemal.

Çay,

Sigara,

Rakı

Onun sahası,

Başkası yok.

Ta Dayı
O gün paralı ya,
Cebindeki rakı eşantiyon
Derhal operasyon:
İlk gün sazlı sözlü cümbüş
Zil zurna da sarhoş!

Her neyse,
Siz şöyle daha da öteye
Bakın hele.
Neler dönüyormuş neler,
Ne dolaplar...
Eve döndüğünde:

Karısı
İlk gün şerefine
Cebinden
İki yüz lirasını aşırırmış,
Olup biteni ayıklaması
Günler alır
Gafil avlanırmış.

Ayık hâli yok zaten
Meyhaneler mekân.
Ana oğulun kumpas teşkilatı
Bu yüzden işlemde her gün...

Otuz,

Elli lira...

Derken

Birkaç ayda Ta Dayı:

Toz duman

Dayı!

"Para suyunu çekti

Gel hele tellal efendi."

Bağırtısına mukabil,

Müracaat yerine nakil.

Derhal satışa sunulur

Filanca tarla.

Duyduğu anda oğul

Köşe bucak usul usul

Gider eve:

----*Anne anne!*

Satıyor yine,

Bu seferki açılış iki bine.

Bir yandan yastık söken annesi,

Banknotları alır eline:

----*Al oğul şunu*

Babandan.

Aşırdığımın kuyruğu

Evladımın istikbali!

Diye söylenerek
Tahsis edermiş iki bini.

Ta Dayı:

—*Ver yüz lira aşağısını*
Al evlat tarlayı.
Bir şişe rakı
Yanında armağanı,
Der,
Muameleyi yürütürlermiş.

Bir şişelik armağan
Ta Dayı için kâr
Pek sevinçli hâl!
Bu adam
Ne kasavet ne gam?
Her zaman
Kumpas tesirinden kurtulamayan
Bereketli cüzdan;
Bu adam.

Karaçalı:

—Hovarda
Adam eğlence yolunda,
Mirasyedi rehavetiyle sürüp giden
Hastalıklı halk:

Bir şişe promosyona
Aklı,
İzanı,
Vicdan ve reyi
Allak bullak.
Atın önüne arabayı koyar
Ardı sıra ülke
Kumpanyalara açık pazar!

Servi:

— Hz. Ali'nin:

"Rehavette zillet
Zahmette rahmet."

Sözü,
Esasa ait öğüt.
Zillete uygun örnek
Güncelliğinde Libya,
Zilyet kumpasında.

Tüyü bitmemişler var ya!
Masum olmayanlar:
Şimdiki zaman rantını tüketen
Hâli hazırdaki halk!

Ölü yıkayan kabak:
—Esasen mekanizma küresel
Hücreye nüfuz ederek yerleşen
O nüzul;
Neo-liberal çapul...
İşte misal:

KUMAR; YASTIKALTI ÇIKARAN

[Baba oğul arası sohbet esnasında]

Baba:

—Kumarhaneler
Öyle canlı
Öylesine cazibeli ki
Ağına düşen kara sevdalı,
Kuma gelin her dem.
İşte evladım kuma harcı(**kumarcı**) üzerine
Hasan Dede'nden söylem:
"Oğul,
Bütün gece sürmüş ***kumalığı***
O gece su gibi içilmiş masada
Sarhoşluk bin bela,
Aşikâr.
Aklına düşmüş her nasılsa
Vefakâr nafakalığı
O sıra.
Evine yönelecek ama
Mazuriyeti var:

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Ben gideyim

Bu yol gitsin...

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Sabahlar olmasın

Güneşler doğmasın.

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Ben gideyim

Bu yol gitsin amma;

Kimseler beni görmüyor,

Desem de

Pencerelerden âmâlar görüyor

Beni.

Ahh ahh!

Ah ah ah ahh ah...

Ekmek param dahi kalmadı

Yok.

Ahh!

Eve nasıl varayım

Güneşler doğmasın,

Sabahlar olmasın.

Ahh ahh!..

Diye.

Ahh oğlum!

Kurnazların bin bir çeşit yatağı

Kumarhaneler.

Herkes birbirinden şeytan

Sen cin olup çarpacaksın.

Hani vardır ya

Balıklara tuzak,

Dalyan!

Cump diye düşüverir önüne

Kumarhane eşiğindeki sazan:

On beş-yirmi yaşları

Körpe,

Zengin çocukları...

Alelacele üçlü kumpas

Oyunda tavuk esirgenmez.

Tezgâh

Kıyasıya sürüyormuş gibi

Mücadele hakiki

Ve hakşinas sanki!

Kedi-fare oyunu...
Derken ani vuruş;
Hop hop hoop!..
Verir üç
Alır beş,
Lüüüp!..
İzdüşümünü anlayamaz
Kaz.

İçine düştüğü
Bir çeşit hava koridoru!
Hormon tedavili adımlar
Erken olgunlaştı salkımlar
Artık seans sonu,
Derhal bağbozumu:

Hop hop hooop..!
Verir üç
Alır beş
Alır on
Alır on beş
Alır
Alır
Lüüüüüüüp
Lüp lüp,
Altın vuruş!

Darbukanın son titreşimi:

"Son kuruş tükendi." seslenişi;

Uyanır kefal.

Uzun mücadele anıları göğüs göğüse!

Beyine nakşedilmiş teyel,

Ne söylersen söyle,

Beyhude.

Korkunç iddialıdır kazlar

Pek de kızgın,

Yolunmaya hazır potansiyel.

Vaziyet alırken bıçkın

Atmosfere yükseltilir gazlar:

"Hadi len!

Kumar kim

Sen kim?"

Zengin velet:

----Borcuma *say*

Oyun dediğin ne ki çok kolay,

Var mısın bir el daha?

Seni ederim madara.

Kumarcılar:

—Para *peşin*

Kırmızı meşin

Bas parayı

Al sırayı

Arkadaş,

Der.

Kumarhaneye düştün
Sen hariç herkes teşkilat,
Her biri başına çorap ören
Cebine musallat.

O sıra
Kulağına fısıldayan **berduş:**
—Nenede *altın yok mu?*
Zengin tohumu.
Sen bilirsin bilir
Mücevherat filan...
Aslanım
Kap da gel hemen.
Küpe,
Kolye,
Zincir olur,
Saat olur...
Hac parası falan yani
Bir koşum
Boşalt gel koçum,
Hadi.
Sadece hatırlatıverir,
Zaten berduş böyle yol bulur.
Koşa koşa haneye
Kan ter içinde.
Pek kıymetli torun
Bilir her yanı, yöreyi.

Kudurmuş çekirge misali
O sıra akıldan da yoksun,
Silip süpürür dip köşeyi...
Sabah ezanıyla beraber
Sen sağ,
Ben selamet.

Cebindeki hazine somurulup gider
Kumarhaneye velinimet.

Oğlum,
Nelerine rastladım
Neler gördüm böyle:
Esnaf çocukları
Çekmeceyi beraberinde getirir.
Günlük hâsılatı
Bir kez görmek lazım!

Demet demet banknot
Bozuk paralar bile dâhil.
Torba değil
Bir çuval
Tıklım tıklım...

Evlat,
Cazibesi devasa
Kimse bulamamış vefa

Takdiri lanet.

Bu yüzden:

Kumar:

Yastık altını

Çıkaran,

Derdik.

Oğul:

----Baba kriz!

Filizkıran soygunu;

Dik ortasından analiz

Yastık altı vurgunu.

"Kriz teğet geçti."

Sözü

Problem çözümünün özü:

Kapitalizm kumarhane

Hayal verisi çok şahane!

Halkı,

Altın stokçusu olan dev ülke;

Dünyada

Hindistan birinci,

Ülkemiz ikinci.

Devasa variyet

O sıra hükümet:

"Yastık altını çıkarırsak

Katarsak ekonomiye,

Dolaşım sistemine,

Yatırıma sokarsak...

Serveti sermayeye

Dönüştürebilirsek,

Ülke çağ atlayacak.

Zenginler kulübüne girmek

Yastık altımızdan geçer,

Burdan ötesi keyfe keder."

Seksenli yıllar...

İcat edildi borsa

Sırf bunun için.

Her şey bu denli kolay olsa,

Sökmedi borsa.

Yastığın da altında altın

Dört koldan sıkı sıkı perçin;

Kaidesine güç yeter mi?

Sökemedi.

Baba:

—Ne,

Nedir o perçin?

Oğul:

----İşin püf noktasında kadın;

Aile bankası kadının kolu,

Boynu,

Takısı,

Başlık parası...

Soğan arması gibidir kadın

Bürüklü, sarılı-sargılı maye

"Bankacı" ve saygın,

Anadolu ve kadın...

Kadın ve Anadolu:

Binlerce yıllık sosyal aktör

Familyası için garantör.

Çok derin,

Köklü maye.

Borsa ve erkek;

Sur dışı oyunu

Hop hop hop!

Verir beş

Alır üç.

Hop hop hoop...

Verir on beş...

Verir yirmi beş...

...lüüüüp lüp!

Çok büyük fethin bileşiği!

Neneler neneler...

Ah o Saksı Neneler.

Belinde sarılı kuşak

İçi altın dolu,

Salkım saçak.

Netice:

Dış müdahale sökmedi,

Kuşağa eremedi;

Her kuşun eti yenmez.

Herkes kaşık yapar ama

Sapını ortasına denk getiremez!
Neo-liberal kaşık ustası hadım,
Kaleyi içerden fethetmek lazım:
"*Al satarım*
Bal satarım
Ustam ölmüş
Ben satarım." ("Ülkeyi")
Neler satalım,
Kuşaklarını nasıl çözelim,
Kimlere kuma yapalım?
"*Kredi kartları dağıtalım;*
Araba özentisi,
Eşya bezentisi,
Ev beklentisi
Kadının,
Sur içi düşüncesi..."

Ara vapuruyla ikmal:
Usul usul içeriden garp çıbanı,
Kadında mahsus mahal,
Varlıkları dışarı...
Böyle tezgâh.

Öylesine ki tesisat,
Meddücezir.
Eyvah!
O ölüm makinesi;

Vücut içinde mortgage kredisi:
Yüz yirmi aylık hınzır
Her aybaşı
Düdüklü tencere misali öter
Cızır cızır.

İki ay izin
Üçüncü ayı hınzır için;
Toptan tahsilât.
Kredi gecikme faizleri
Güfte içindeki nakarat
Çok korkunç,
Mort gagalı darbe!
İcra masrafları üzerine
Sırım gibi dikili saç.

Arılardan kurtulmak için
"Aklın varsa dereye koş!" örneği;

Acilen
Kadın kuşağına müracaat
Elde mevcut
Tek güvence.

Kriz,
Buhran,

Bunalım,

Kritik kriz;

İlmik ilmik muhtemel

Temellenirken teyel

Teğet geçiriliyoruz biz!

Yastık altı bankalara güvence

Usul usul yanaşık düzen

Kadın-erkek kuma hanede,

Usulen.

Baba:

—Oğlum şunu doğrultup böyle söylesene;

Her daim,

Her yer

Kumarhane.

Artık

Perçinler gevşek

Yastığın altı delik

Yeraltı dinamik.

Sızıp sızıp çekilmekte

Kritik kriz teyellenmekte!

Oğul:

----Kapitalizm devasa gazino

Toto,

Loto,

Parlamento...

Topu torağı komplo!

Menzil görüntülendi artık

Sonucu fiyasko;

Menfezden çıkış

Kadın bilinciyle layık!

Baba:

—Hayır,

Hayır oğlum!

Hani şu eski kuşak

İçinde salkım saçak

Altın:

Nene kadın

Bütün badireleri o aşar.

Erkekleşmiş genç kadın

Global gazinodaki şaşkın,

Diye karşı çıkmış.

Mısır püskülü:

—Aklım almadı bir türlü

Nasıl av böyle?

Kuyruğuna takmışlar herhalde

İz sürdüren şatafatlı püskülü!

Hıyar:

—Keçiyi sattırdılar seksene

Yağını vermeyecekler doksana.

Zevku sefa günleri kumpasa davet,

Kumalık hıyarlıktan da öte

Çok büyük gaflet,

Tecrübelerimle sabit

İşte hazin gaflet

Ben de arz edeyim:

AV

Şeytanın aklına bile düşmemiş
Metot:
Son yıllara ait,
Siyaset modernizesiyle kutup ayısının avı!
En mühim alet
Keskin uçlu jilet
İle
Suç mahalline saçılmış kan ve kokusu,
Çekici davetin korkunç vurgusu:
Kar topağına
Dik vaziyette konur jilet,
Üzerine bir tutam kar
Karı sulayınca don tutar.
Buz içine hapsedilen alet
Bol bol kan dökülüverince
Keskinliği üzerinde
Kutuplarda don tutmuş salhane...

Hazır tutulan afet
Kan bezenmiş tebdil-i kıyafet.
Kutup ayısı aylarca aç
Bir lokma gıdaya muhtaç;
Onlarca kilometreden bile
Kan kokusuna yönelir.

Kendisi için hazır tutulan
Salhaneye gelir:
Yerler kan revan
Tam isabet,
Diline layık enfes tadıyla
Ziyafet.
Yaladıkça
Donmuş kan çözünür
Yalaya yalaya
Varacağı nokta görünür.
O nokta ki
Vahşetin siluet örüntüsüdür.

Siluet,
Aslı astarıyla paralel
Kurgusu mükemmel,
İşletime hazır tesisat
Elbet;
Müesses nizam vahşiyyet.
Ayılara mahsustur zafiyet;
Bir an

İşte o an
Dilinden bir kesik;
Cırt!

Yerçekimine tabi taze kan,
Oluk oluk...

Dilinin ucunda

Langırt!

Kendi kanını yalamak

Çok leziz,

Yaşadığı keyfin kaidesi

Pek temelsiz.

On-on beş dakikalık süre

Dev misali cüsse

Yerde,

Boylu boyunca.

Malum son;

Derisi kürk edilir insanlara.

Çıngıştak: *(otu)*

—Gözün kadar beynin de açık olmalı

Kürkün çok değerli

Avcılar için ganimet,

Büyük aslan payı:

Kürt, Türk, Ermeni

Alevi,

Sünni,

Süryani...

Hâl-i deveran

Çok enteresan:

Kendi kanma âşık,

Tek vücuda yapışık!

Müslüman Arap,
Hristiyan Kıpti halk:
Mısır, Yemen, Irak
Tunus, Suriye, Fas
İğneli beşik içinde kumpas!
"Arap Baharı" asla değil
Ey safdil,
Ayı ataerkil.
Emekçi kadın
Emekçi erkek,
Sömürüye mukabil
Kapitalist buhranda müşterek!

Mısır püskülü:

—İşin başı
Çeşme kurnası;
Kumar,
Yastık altını çıkaran şamar,
Küresel volkan.
Kendi kanını emmektir,
Salhaneye gitmektir.
Kapitalizm pek mahir

*"Timsah Çukuru"*na
Zincirlenmektir.

Aldatılmak,
Bir defaya mahsus:
İkinci...
Beşinci...

On beşinci kez

Aldatılmak.

Manipülatörün tuzaklamasına takılmak;

Finansal perdeleme

Hokus;

Okus pokus!

Çıngıştak:

—Arkadaş

Her kuşun eti yenmez.

Hiç mi yok

Gözü açık,

Beyni açık,

Ayılar,

Belayı savacak olanlar?

Mısır püskülü:

—Olmaz olur mu kardeş?

Gözü açık ayıların fiiliyatı farkındalık

Eylem gücü emsal,

Bir sefere mahsus avanaklık!

Tekrarı hâlinde gelişim;

Sorgu - sual

Yüksek gerilim,

İşte örneği:

P I Ş I K

Küçük Sözlük:

Alamet-i fatka: Üstün, yüksek işaret, belirti

Alenî: Açık, herkesin gözü önünde, meydanda

Arız: Doğal olmayan ve sonradan belirip üzerine yapışan, bela olan. (Kene, bit, semer gibi)

Arz: Yer

Arz-ı endam: Boy göstermek, görünmek, ortaya çıkmak

Ateşbaz: Ateşle oynayan hokkabaz, ateş gösterisi sunan sihirbaz

Aymaz: Olup bitenlerden habersiz, gafil

Aysberg: Buzdağının görünmeyen yanı, varlığın gizil tarafı, Ay'ın görünmeyen yanı

Azimat: Kesin kararlılığıyla yola çıkmak

Bac: Vergi geliri

Bacı: Erkek kardeşin vergi hakkı; başlık parası

Bâtınî: İçte olan, iç âlemle ilgili, görünmeyen

Beynelmilel: (*Beyn: Ara / Milel: Milletler*) Milletler arası

Bukağı: Atların ya da kölelerin ayağına vurulan halkalı zincir, hareket kısıtlayıcı alet, köstek

Caiz: Yerinde, doğru; uygun olan şey

Cereyan: Bir yönden bir yöne akma, akış

Darb-ı mesel: (*Darb: Vurmak / Mesel: Örnek, benzer*) Örneği bir olay üzerine vurmak

Debdebeli: Patırtılı, tantanalı, haşmetli

Defin: Toprağın içine gömmek, sokmak (*Defnet: Öldürüp toprağa göm!*)

Dehşetengiz: Çok korkunç, dehşetli

Döş: Göğüs, sine

Edep: Terbiye, iyi ahlak

Edevat: Aletler

Eflak: Felekler; gökler, semalar

Epik: Destanla ilgili; destansı (**EPİ:** Üst, üstüne gelen)

Esnaf: Sınıflar

Eyer: At, eşek gibi hayvanların sırtına vurulan binici oturağı

Felek: Gök, sema

Feveran: Kaynayıp fışkırma

Feyz almak: Bir kişinin bilgisinden yararlanmak

Gafil: Dalgın, dikkatsiz, düşüncesiz kimse

Gaybi: Kayıp olan

Gıdıştırmek: Kaşınma hissi uyandırıp kaşındırmak

Güzergâh: Geçilen, geçilebilen yer

Hakşinas: Gerçeğe, doğruya uyan

Hâl-i deveran: Dönüp dolaşma hâli

Hâsıl: Meydana gelip ortaya çıkan, beliren

Hizmet-i ibraz: Hizmeti yerine getirme, ortaya koyup sunma

Huzme: Bir noktadan çıkarak etrafa demet şeklinde dağılan şey

Hüviyet: Bir şeyin nelerden meydana geldiği, gerçek; mahiyet

İbraz-ı talaz: Fırtınayı ortaya koyma, gösterme

İcabet etmek: Çağrıya uymak, emre itaat etmek; razı olmak

İcazet: İzin, müsaade, ruhsat

İcraat: Yapılan, uygulanan işler

İdare-i maslahat: Önemli iş ve görevleri, yolunda arıza çıkarmadan yönetip çevirmek

İffet: Namus, ırz, doğruluk

İfrit: Pek hiddetli, kızgın

İhale: Bir işi birisinin üzerine terk etme, yükleme

İhbar: Haber verme, bildirme; bildirim

İhtilâf: Uyuşmazlık, anlaşmazlık

İhtiras: Çok şiddetli arzu

İhtisas: Geniş tecrübe

İhtiva: İçine alma, içinde bulundurma

İhtiyati tedbirli irtibat: Sonunu düşünüp sakınarak önlem alma, diyalog geliştirmek

İllet: Hastalık, sakatlık

İmlâ hakkı: Doldurma hakkı

İntiba: İzlenim

İntikal: Bir yerden diğer yere geçme, yer değiştirme

İntizam: Düzenlilik, düzgünlük

İrsiyet: Ana, baba, akrabadan geçme; miras

İstihdam: Kullanma, hizmete kabul

İstihkâm: Sağlam ve aşılması zor

İstisna: Ayrı tutma, benzerlerinden ayırma

İtlaf: Boş yere sarf; israf, öldürme, telef etme

İzahat: Açıklamalar

İz'an: İtaat baş eğme

İzan: Gözün anlayışına, bildirmesine itaat etme

Kadirşinas: Değer bilen, kıymet veren

Kaydi: Kayıtlı; yazıyla kayda geçilmiş; belli

Keleş: Horozlar arası kavgada baskın (şampiyon) horoz; yakışıklı, yiğit

Kıymet-i harbiye: Mücadelenin değeri

Kodik: Yiyecek konulan ağaç kap

Konsantre: Yoğunlaştırılmış

Konsol: Üzerine eşya konan (lamba, saat...) çekmeceli dolap

Kumpas: Matbaa dizicilerinin vb. harfleri satır dizgesine getirmek için içine harf yerleştirdikleri, ayarlanabilen demirden yuva; cendere

Laf-ı güzaf: Boş lakırdı, beyhude söz

Lüllük: Suyun istenen miktarda akması için çeşmelere takılan içi boş boru parçası

Lütuf: İyilik içeren davranış, yumuşakça davranma

Mağdur: Haksızlığa uğramış, muhtaç

Mahsur: Etrafı kuşatılmış, çaresiz hâlde

Mahtum: Mühürlü, mühürlenmiş

Makbul: Kabul edilen, reddedilmeyen

Makul: Akla uygun, akla yatkın gelen; mantıki

Maniple: Akımı kesme, yeniden akım verme amaçlı kontrol edilebilen anahtarlı araç

Manzum: Şiir şeklinde yazılmış

Maraz: Dert, bela

Maye: Bir şeyin yapıldığı unsur, cevher, öz

Mazuriyet: Özrü olma durumu

Meblağ: Bir şeye karşılık gelen tutar; miktar

Mecra: Suyolu, su yatağı

Meddücezir: Ay'm çekim gücüyle denizlerin kabarıp inmesi; GELGİT OLAYI

Menfez: İçinden geçilecek yer, delik

Menkul: Bulunduğu yerden başka yere taşınmış, nakledilip götürülmüş

Menzil: Konaklanılacak, varılacak yer

Merkep: Eşek

Mevzuat: Kararlaştırılmış, hükmü geçer konular

Mihenk: Bir değeri, yönü belirleyen (ölçü taşı gibi) anlamaya yarayan şey; mizan

Moratoryum: Borç erteleme; devlet iflası

Mostralık: Numunelik, göstermelik, tadımlık

Mudi: Banka müşterisi, para yatıran kimse

Muhatap: Kendisine söz söylenen, konuşulan; hitap edilen kişi

Muhkem: Kuvvetli, hükümlü, berk; sağlam

Muhteva: Bir şeyi tutmak, içinde bulundurmak; içerik

Muhteviyat: Bir nesne içinde bulunan şeyler, kendinde toplayıp kapsadığı unsurlar

Muhabil: Bir şeyin tam karşısına gelen, karşılık olan

Mutabık: Uymak uyuşmak

Muzır: Zarar veren, zararlı

Nahif: Zayıf, çelimsiz

Nakarat: Şarkı veya şiirde tekrarlanan mısra ya da mısralar

Nazır: Bir işin yönetiminde görevli kişi, bakan

Nüfuz: İçe geçme, içe işleme

Nüzul: İnme; felç

Off-shore: Sınır bankacılığı

Optimal: En elverişli olan

Palan: At, eşek, deve semeri

Parametre: Değişken nicelikli kat sayısı; değişken vasıflı çarpan

Perçem: Tepede kalan bir tutam saç, yele

Perende: Takla atma, sıçrama

Perver: Besleyen, terbiye eden, yetiştiren seven, koruyan

Pir: Yaşlı, ihtiyar kimse

Poetika: Şiir sanatı

Rahmet: Merhamet bulmak, esirgenmek

Rehavet: Gevşeklik, tembellik; kendini koy vermek

Resesif: Çekinik

Reverans: Selam için teşekkür amaçlı eğilerek yapılan hareket

Rezonans: Titreşim

Salahiyet: Yetki; yetkili olma durumu

Ser: Baş

Seyyah: Seyahat eden kişi; gezgin

Sinerjik: Birden fazla öğenin bir arada oluşturduğu etkinin toplamda katlanmış devasa hâli

Şire (Şıra): Mayalanmamış; şarap veya sirke olmamış üzüm suyu

Şi'r: (Arapça) şiir

Şir: (Farsça) süt

Şirden: (F) Geviş getiren hayvanların çiğnenmiş besinleri sin-

dirme işini yapan, işkembesinin dördüncü bölümü

Şirin: (F) Tatlı

Şua: (A) Işın

Şuara: (A) Şairler

Şuur: İnsanın kendini bilmesi, içinde yaşadığı zaman ve mekândan haberdar olma melekesi; bilinç

Şürekâ: Ortaklar

Tabi: Birine; bir şeye uyan, onun arkası sıra giden; bağlı olan

Tahsilât: Alacakların ve vergilerin toplanması

Tahsis: Şeyi (parayı veya eşyayı) niyet edilen bir şeye karşılık olarak ayırmak, ait eylemek

Taife: Topluluk

Talimat: Uyulması gereken yönerge; direktif

Tapan: Yenilebilen, soğansı küçük bitki

Tarumar: Per perişan, karmakarışık, darmadağınık

Tarz: Biçim, şekil, suret, üslup, eda

Tebelleş: Birinin başına bela olmak, terk etmemek

Tedarik: Araştırıp bulma, elde bulundurma

Tedavül: Elden ele dolaşma

Telaffuz: Kuralına uygun söyleme; söyleyiş

Teşbih: Benzetme sanatı

Teşekkül: Belirgin şekil alma, oluşup canlanma; terkip

Teyel (*Teğel*): Dikilecek şeylerde kumaş parçalarını birbirine tutuşturmak; seyrek, eğrelti dikiş

Torak: Çökelek

Vakayı nüsha: (*Vaka: Olan hadise- Nüsha:Bir şeyin benzeri*) Olan olayın benzeri

Vakıa: Olmuş olan şey; olgu

Varak: Kâğıt yaprağı

Vargel: İleri-geri hareketini düzenli olarak yapan; tekstil veya tesviye makinesi aracı

Variyet: Zenginlik, servet, mal, varlık

Vasatî: Ortada bulunan, orta olan

Vesait: Vasıtalar, araçlar

Vesselam: Neticede, artık son-bitti (manasına kullanılan söz)

Vestiyer: Elbise askısı

Vesvese: Kuruntu, şüphe

Zafiyet: Zayıf olma hâli; dermansızlık, hâlsizlik, güçsüzlük

Zahiri: Görünürde olan, dış hâl

Zail: Kayıp

Zevat: Zatlar, kişiler (**Zat:** Kişinin kendisi)

Zevku sefa: Rahat ve eğlenceli

Zıvana: Değirmen taşının etrafında döndüğü; taşı tutan kazık

Zillet: Şerefsizce birine mal olma; aşağılık hâli

Zilyet: Bir malı elde tutma, sahiplenme

Zuhur eden: Meydana çıkarak görünen, beliren

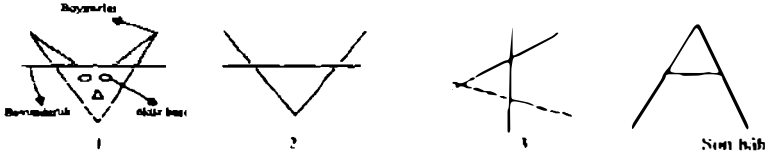
Küçük Sözlük İçin Kaynak: Misalli Büyük Türkçe Sözlük - İlhan *Ayverdi* - Milliyet

Makale:

ŞİN ve DERHİM

Yazı karakterleri; harf oluşum sürecinde resim-yazı (hiyeroglif) karakterinden giderek sembollerin daha basit çizgilerle ifadesine ve bugün kullandığımız hâle dönüşmüştür. Mesela A karakteri. İbranice "Alef": Öküz demektir. (Elif-Alef-Alfa gibi!) Öküz anlamından hareketle A harfi "öküzün boyunduruk vurulu" resim-yazı karakteridir. Örneğin:

(Not: "Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi 1. Cilt sf: 2 -MİLLİYET"ten alınmıştır:)

Makalemi bu çizgide geliştirip Arapça ش "ŞIN" harf karakterinden hareket ederek resim-yazı çıkış noktasındaki ilk anlamının olası ifadesine değineceğim. Teorimi söz konusu doğrultuda arz etmek suretiyle eleştirilerinize sunacağım:

A- "ŞIN" Karakterinin Neyi Resmettiği Üzerine:

"ŞIN" harfinde ش bence, Nuh Tufan olayını anlatan ifadeler mevcut! Resim-yazı ilksel karakterinden süzülen şekillerle tufan olayını eski toplum günümüze aktarmış. Nasıl mı?

"ŞIN" harfinin çizgileri "SU"yu anlatmaktadır. SU ifadesi Mısır Hiyerogliflerinde şeklinde gösterilirdi. "M" şekli de suyun hiyeroglifidir. Örneğin; "MA" kelimesi "SU" demektir. "MAMA" (Farsça; Maman) sulardan dolayı "ANNE" anlamına kavuşur. Çünkü denizler tüm canlılığı var eden ana; ANNEMİZ inanışının mitolojik tesisat temelidir su...

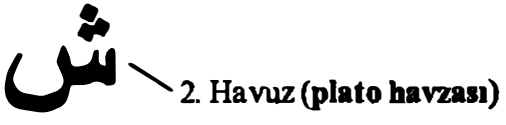
B- <u>Karakterdeki Üç Nokta Nedir?</u>

"ŞIN" ش harfindeki üç adet nokta ile "SU" üzerindeki **dağ zirveleri** eski toplum tarafından bize işaretlenmiş. Her yer su ancak; suda üç adet kara parçası (*adacık*) mevcut olduğunun ifadesi!

C - <u>"ŞIN" Karakterinde İki de Su Havzası Mevcut:</u>

1.havuz: Kara parçası olmayan çok geniş, derin bir çukurun su havzasıdır.

2.havuz: Üzerinde üç dağ zirveli kara parçacığını ihtiva eden (*üç nokta işaretli*) ve bir çeşit plato yükseltisini kaplayan su kütlesi havuzlarıdır. Örneğin:

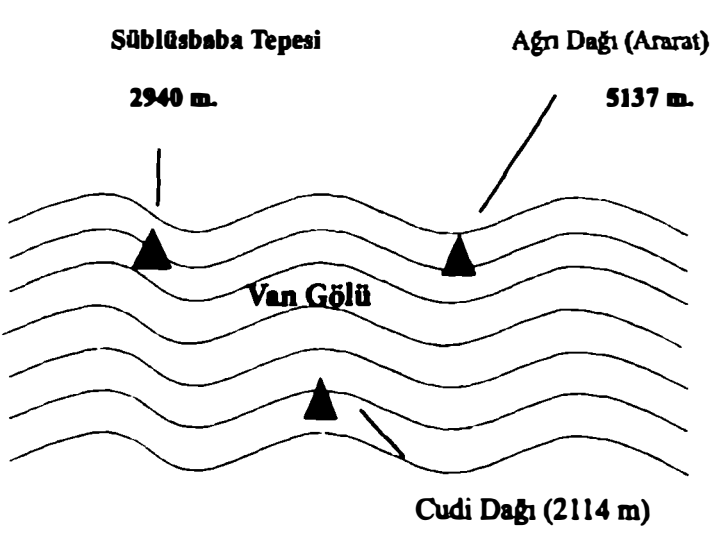
Not: Arap harflerinden "**BE**" **harfi** Suların esas evi (*Beyt*) ve okyanusların çukuru; devasa havuzu resmetmektedir. "***BE*** *altındaki nokta* ise okyanus tabanına zemin olan ***"YER"*** karalandır. Çukur tabanındaki toprak havuzun okyanus sularına ev olduğu "**BE**" ile işaretlenmiş!

Dolayısıyla **1.havuz "BE"** iken **2.havuz platosu da "BE"nin altındaki noktadır!** (*Okyanus tabanının dağ olup yükselmesiyle su üzerinde resif olmuş hâlidir. Üç adet resif mevcut!*)

D- Plato Havzasının Yükselti Resifli Üç Nokta İle Belirtilen Karasal Adacığının Yeri Neresidir?

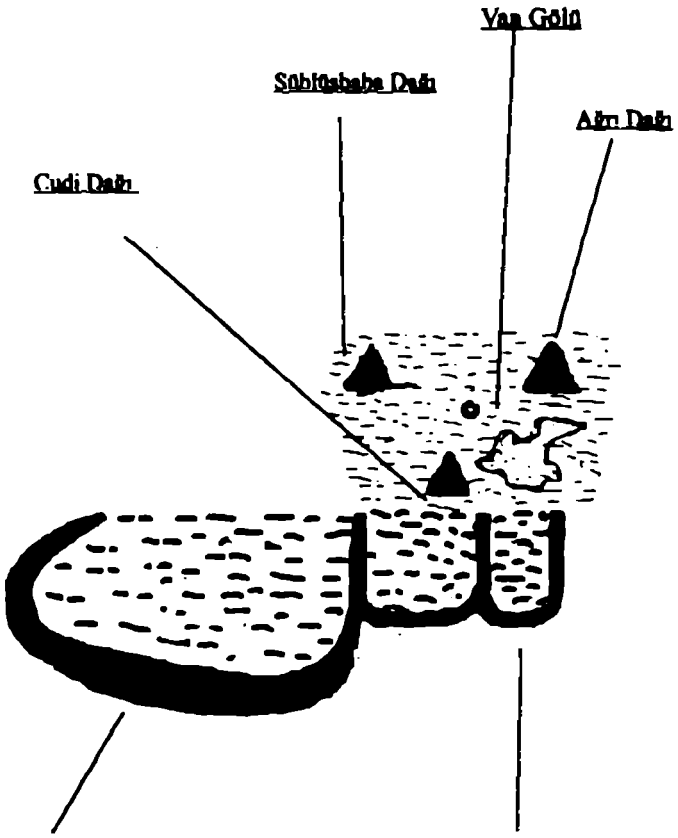
İnceleyelim: (ya da 2.havuzun dağ zirvelerinin yeri)

1.havuz okyanusları temsil ederken ***2.havuz ise*** **Yukarı Mezopotamya coğrafyasını işaret etmekte! Örneğin:**

Yukarıda gösterildiği gibi 2.Plato havuzundaki **Ağrı Dağı, Cudi Dağı ve** (*Bingöl'ün Genç ilçesi yerleşim yerinin eteklerine kurulu olduğu, Güneydoğu Toroslar'daki* ***Çevlata Dağları****-ya da* ***Akçakara Dağları****'nın en yüce zirvesi*) **Süphüsbaba Dağ Tepesi** karasal resifleri üç nokta işaretiyle gösterilmiştir.

Derleyip toparlarsak:

1.havuz: Derin çukur (okyanuslar)

2.havuz: Yüksek yerler

(Plato: Yukarı Mezopotamya)

E- "ŞİN KÖYÜ:"

-Kutsal kitap Tevrat'ta Ararat Dağı (*Ağrı Dağı*) Nuh Peygamber Gemisi'nin son konakladığı yer olarak belirtilmiştir.

-Buna karşılık Kuran-ı Kerim Cudi Dağı'nı işaret eder. Arapça "ŞIN" harfinin işaret ettiklerini önemsersek eğer üçüncü bir dağ zirvesi lazımdır. **İşte:**

-Söz konusu yer **Süblüsbaba Dağı (zirvesi)** olma ihtimali çok yüksek. Çünkü Süblüsbaba Dağı zirvesinde ***Zazaca adı:*** ŞİN olan bir köy mevcut. Yeni adı "*Balgöze*" diye değiştirilen bu köy Bingöl-Genç ilçesine bağlı Diyarbakır-Kulp ilçe sınırındaki köydür. Çevre halkı: "ŞİN köyü bizim en eski, *ilk yerleşim yerimiz. Çok çok eski tarihe sahip olan ŞİN bizim ve bütün bu insanların ata evidir.* ***Hepimiz ŞİN'liyiz.***" demektedirler. Ayrıca yörede "**KİŞİN**" soyadı olan insanlar da mevcut. KİŞİN: (Zazaca) ŞİN kimlikli, ŞİN ailesinden, ŞİN evinden kısaca ŞİNLİ demektir.

F- ŞİN Kelimesinin Anlamı:

Bingöl'de halen konuşulan Zazacada ŞİN kelimesi:

-"**Şeniye mali**": Ev halkı; beraberce evinde mutlu yaşam süren ev halkı, yaşantı yeri anlamlarına gelmekte. Ayrıca Bingöl'de:

-ŞİN (Zazaca): İlk yerleşim, ilk giden anlamlarına da geliyor. Yöredeki yaşlı insanlar:

"ŞİN köyü en eski ve ilk yerleşim yeridir. Hz. Nuh'un Gemisi Cudi Dağı'na *oturmuş. Sular çekilirken Genç-Kulp-Lice üçgeninde Çevlata Dağları'nın* (Akçakara Dağları) *en yüksek dağı* Süblüsbaba Dağı zirvesinde halen de var olan ***ŞİN köyüne*** *Hz. Nuh'un bir oğlu gelip yerleşmiş. Bu sebeple orasının adı,* ***ilk yerleşim; ŞİN yeridir.*** Tüm bölge *insanlarının kökeni de ŞİN'den.*" gelme olduğunu söylemektedir.

G- ŞİN İle İlgili Diğer Dillerden Kelimeleri İrdeleyelim:

-**ŞİNGÂH:** Bayburt'ta "*Şingâh*" mahalli vardır. Bayburt kalesinin kurulduğu yüksek tepe (*Burg*) etekleri Şingâh mevkisidir. Neden?

Farsça:

Şinas: *Bilen, tanıyan, anlayan* anlamlarını yükleyen ektir. (*Kadirşinas*: Değer bilen, *Hakşinas:* Hakk'ı tanıyan, bilen gibi...)

Aşina: *Bildik, tanıdık* anlamlarına gelir.

Gâh: Zaman ve yer bildiren kelimeler yapan ektir. (*Güzergâh*: Geçit yeri, gibi...)

Öyleyse Şingâh kelimesi: ŞİN yeri; yerleşim yeri, *bildik tanıdık kimselerin ev yeri* demektir. Tehlike olmadığı zaman kullanılan Şingâh yerleşimi şenlikli bir yerdir. Savaş zamanında kaleye sığınılırken Şingâh boşaltılırdı!

-Japoncada da "ŞİN" ile ilişkili kelimeler mevcut. Örneğin:

ŞİNGAN (Shogan): ŞİN; *Aile* / GAN (gon); *Büyük yapı, koruma seti, evi* demek. Buradan hareketle ŞİNGAN: *Ailenin ulu yapısı, koruma seti, ailenin evi* anlamlıdır. Japon inanç sisteminde **büyük köklü aile;** aile kurumsallığının yapısı, ailenin ataları ve ruhu, aile tanrıları ile yöntemi, büyük yapısı ve koruma seti çok önemlidir. İşte bu yönteme ŞİNTO geleneği (*inanışı*) deniyor. ŞİNTO: *Tanrıların yöntemi* demektir. Bu yöntem Japon **yerel-*aile*-dinidir.** Aileden aileye / evden eve değişen özgün ailelerin tanrılar yöntemidir ŞİNTO!

Ğ- CUDİ Kelimesinin Anlamı Konumuzla Çok İlişkili:

CUDİ kelimesi; "CU" ve "Dİ" kelimelerinden oluşmuş bileşik kelimedir. İnceleyelim:

CU: (Asurca) *Yer* anlamında. (Farsça, Zazaca **Ca;** yer / Latince **Ci;** yer/ Kürtçe **Cih;** yer demektir.)

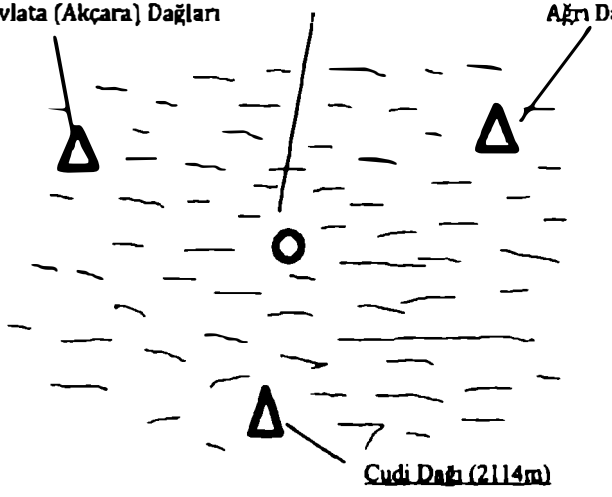
Dİ: (Latince ve Kürtçede) *Görmek* anlamındadır. Öyleyse:

CUDİ: **Yer gördü** anlamına geliyor. Yer gören fail kim? Tabii ki **Nuh Peygamber**!

Nuh Peygamberin çok meşakkatli ve uzun deniz seyahati esnasında ilk gördüğü kara parçası Cudi Dağı zirvesidir. Güvercin kuşu-

nun ağzında getirdiği karaya ait delil; zeytin dalıdır. Cudi Dağı'nda halen zeytin mevcut!

Nuh Peygamberin yolculuğu zorluklar içerir. **Marato** (*Merertu*) **Dağı**'nın engellemeleri de bunlardan biridir. Kuran-ı Kerim'de "***Merertu***" ifadesiyle geçen Marato Dağı'nın yaptıkları şöyledir: Tufan olmuş. Tüm dünya; yeryüzü sularla örtülüyormuş. Nuh Peygamber Tanrı'nın emrettiği güzergâhta gemisiyle yol alırken önlerini bir dağ ısrarla kesiyormuş. İşte bu dağ Marato Dağı! O sıra Marato Dağı pek yüksek değilmiş ancak sular yükseldikçe onu tam su ile örtecekken dağ yükseliveriyormuş! Yükselen dağın engel teşkil etmesi Nuh'a çok çektirmiş. Önünde devamlı yükselen amansız bir set! Sonunda tüm dünya genelini sular altında kalacak seviyeye ulaştıran total su sistemine yenik düşen Marato Dağı teslim olmuş. Sulara gömülen bu dağın engeli ortadan kalkınca Nuh ve Gemisi üzerinden aşar. Dağın zirvesi üzerinden aşıp yol sürdüğü sıra Nuh dağa seslenir: "**MERERTU**" diye! Aramca olan bu sesleniş; **"Ben geçtim!"** anlamındadır. Tabii ki *"Geçilen kim?"* sorusu ile beraber kısaca; **"SENİ GEÇTİM"** demiş. Bu amansız, çetin ceviz dağın adı; Mererto veya (yöresel ağız farkı ile) Marato Dağı olarak kalır. Nuh'un sözü tam olarak şöyledir: **"Merertu; vestevvet alel Cudi'yi"** Arapçadan anlamı: **"Seni geçtim; Cudi ile yerleşebilecek seviyeye geldim!"** diyecektir. Marato Dağı'nın yeri üç dağın (*üç nokta!*) ortasındadır.

Marato Dağı üç dağın (*üç noktanın*!) ortası konumuyla **yol kesen yasıflıdır.**

H- "Derhim" Üzerine:

Genç'in en kadim ismi; **Derhim**'dir. Derhim kelimesi ne anlama geliyor?

Derhim: "DER" ve "HİM" kelimelerinden oluşmuş bileşik kelime. **Der** (Kürtçe): Kapı demek. **Him** (Kürtçe): Mabet, tapınak yeri, demektir. (*İngilizce-Home: Ev anlamına gelir. Ayrıca Japonların ŞİNTO; Aile tanrıları ve inanç sistemi ile ŞİNGAN Budizm'ini hatırlayalım! Esasen mabet yeri olan HİM: (Budizm açısından da!) ŞİN Köyü'dür. Genç de oranın kapısı: çıkış konumludur.*) **DERHİM:** Aile kökümüzün büyük mabedinde doğuş, çıkış, yayılış kapısı anlamlıdır! İnsanlığın asli mabet yeri **ŞİN**'dir. Peki, Hz. İbrahim ne?

İbrahim Peygamber esasta BRAHMAN idi. **ŞİN'e kardeş ikinci ev mabedini** Urfa tarafına Nuh'tan çok sonra açtı. Neden kardeş mabet? Cevabı İBRAHİM kelimesinde saklı: **İbrahim kelimesi** de bileşik kelime: **"BRA"** ve **"HİM"** kelimelerinden oluşmuş. (*Kelime başındaki "İ"; harfi tarif için kullanılır. Mesela "Station": "İ" başına getirilir: İSTATİON-İstasyon, Radyo: İradyo, Recep: İrecep gibi. Esasında "İ" yoktur. İbrahim değil BRAHİM adlı Hind-Avrupalı brahman rahibidir!*)

BRA: (*Hind-Ari dillerinde*) Kardeş demek. **HİM:** Mabet, büyük ailemizin kurumsal yapısının tapınak merkezidir. **BRAHİM:** Kardeş mabet, kardeş aile tapınağı demektir. Öyleyse ŞİN **ilk; esasa dair mabet yeri**, BRAHİM ise **ikinci; kardeş mabet** yeridir!

(Not: CU kelimesi üzerine: Farsça **CU** kelimesi; SU ARKI veya SUYOLU demek. Kürtçede de **CUH;** SU ARKI, SUYOLU demektir. Söz konusu anlamından hareket edersek eğer **CUDİ** kelimesi: Nuh Peygamber'in Marato Dağı üzerinde resif kayalıklar arasından kendi gemisi için güvenli bir "SUYOLU, SU KANALI, ARKI" gördüğü ve keşfettiği, bu güzergâhı takip etmek suretiyle CUDİ DAĞI'na vardığı anlamı da

çıkarılabilir. Öyleyse **CUDİ: "Suyolunu gördü!"** anlamına da gelebilir!)

1- Sonuç Olarak:

Arapça "ŞIN" harfini izlerken harfkarakterinin Nuh Tufanı'yla ilişkili anlatım ihtiva ettiğinin izlerini sürdük. Su ve su üzerindeki üç dağ zirve noktalarının olası sonuçlarına vardık. Bilinen iki zirveye bir üçüncü zirve noktasının esasta **ŞÎN KÖYÜ**'nün zirve yerleşim yeri olabileceğinin izlerini; dillerdeki kavramsal karşılıkların örtüşmesinden, kutsal kitapların anlatımlarından ve yörede yaşayan halkın söylence aktarımlarından vb. değerlendirdik. **ŞÎN yerleşim yerinin;** "İlk yerleşim yeri", "İlk giden", "aile yeri", "mabet yeri", "şenlik yeri" olduğunun izlerine rastladık. Ayrıca Bingöl-Genç ilçesi yerleşim yeri **DERHİM**'den: İnsanlık ailesinin büyük mabet kapısını aralayıp "ŞİNGÂH"ımızın ilk yerleşim, yeniden doğum, çıkış ve yayılış yerimiz, mabedimiz olan Süblüsbaba Dağı zirvesine kadar tırmandık. Artık yorum sırası sizlerin!

Yukarıda verilen bilgiler hakkında yararlandığım değerli kişiler:

-Bingöl-Genç-Morado köyünden öğretmen **Nihat Çağlayan** kardeşimin engin Zazaca bilgisinden ve konuyla ilgili yöresel-halk anlatımlarından da alarak değerlendirdim.

-Yine Bingöl-Gençli arkadaşım **Ramazan Karaca**'nın Zazaca bilgisiyle ve özellikle yöredeki halk söylencelerini ondan edindim, dinledim.

-Değerli abimiz **Nuri Duruk**'tan Marato Dağı konusunu dinledim. Engin Arapça bilgisinden yararlandım.

-Kıymetli dostum; Bingöl- Karlıova-Mercan Köylüsü İmam Hatip Lisesi Arapça öğretmeni **Hasan Umut**'un derin bilgisinden yararlandım. Minnettarım.

Mehmet Çemişkezek

9-8-2012

Otların aralarında meclis kurup tartışacaklarına ihtimal bile vermeyiz. Seslerinin olduğunu dahi düşünmeyiz. Oysa doğadan nasiplendikleri özgün dilleri vardır. Usta kalemler tarafından duyulan ot sesleri bize tercüme edildikçe görülecektir ki kök saldıkları toprakların üstünde gezinen insanlarla aynı dili konuşmaktalar.

Politik yorum çeşidi olan bu manzum eser sayesinde, içinde yuvarlanıp gittiğimiz düzenin güçlükle duyulan gizil seslenişleri; şiirsel seslenişlerle duyulur, görülür hâle geliveriyor bitkiler. Varlığından ve adından bihaber olduğumuz; ezip geçmekte dahi sakınca görmediğimiz otlar, bu kez yer değiştirecek ve aynı acımasızlığı acı yemeklerini hazırlamak suretiyle biz insanların ağız tadına sunacaklar.

OTMECLİSİ-1 manzum eseri, bir solukta okuyacağınız ilginç öyküler demetini hazırlamış şiir dünyasına.

İyi okumalar...

www.kozalakyayinevi.com

ISBN 975-605-5535-49-0

9 756055 535493